TELIS-TELI A SZÍNPAD GYEREKEKKEL.
ÉNEKEL, TÁNCOL ITT MINDENKI,
CSAK AZ MARAD ÜLVE,
AKI NEM FÉRT FEL

GYERTEK, GYERTEK
JÁTSSZUNK EGYÜTT.
MEGLÁTJÁTOK, MILYEN NAGYSZERŰ
MULATSÁGOT RENDEZÜNK . . .

MIT ÜLTÖK OTT LENT?
NEM TETSZIK TALÁN AZ ELŐADÁSUNK?

TÁNCLÉPÉSBEN VONUL KERESZTÜL-KASUL
A SZÍNPADON A HÁROM FŐSZEREPLŐ

MÁRA VÉGE A JÁTÉKNAK.
HA TETSZETT, KÜLDJETEK EL MÁSOKAT IS

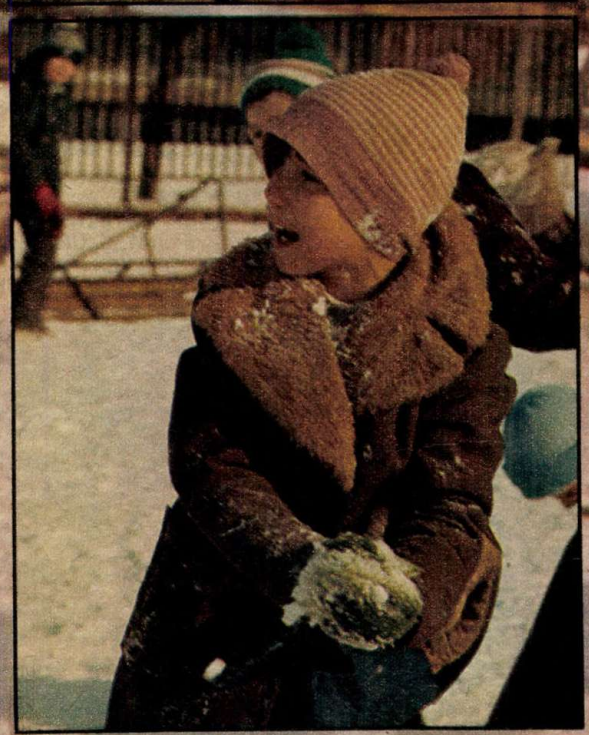

Már hetek óta fehér a játszótér. Az se baj, ha csípős a szél. A hógolyózás és a csúszkálás felpezsdít. Kár, hogy korán alkonyodik és sietni kell haza.

Fehér játszótér

HÁZSZINEZŐ

Ha már te is unod a lakótelepek egyhangú, szürke házfalait, ha már téged is elfog az ásítás, amikor körülnézel hazafelé menet, akkor játsszál velünk! Egyelőre csak papíron álmodozhatsz, de hátha pályázatunk hatására a valóságban is kézbefoghatsz egy ecsetet, és kiszínezheted a házgyári panelokat, mielőtt azokat a helyükre emelik!

Ugyanis ha kiszínezed az alábbi rajzot, és pár sorban meg is indoklod, miért éppen olyanra pingáltad, amilyen lett, akkor te is részt veszel pályázatunkon. A beérkezett tervek legjobbjait megmutatjuk a tervező mérnököknek, hátha megtetszik nekik! Persze, ne csak úgy találomra színezz, gondold át, mit milyennek szeretnél látni. Beküldheted a kiszínezett újságoldalt, vagy a róla készült színes rajzot. A lényeg az, hogy rajzodon egy vidám, kedves, színes, lakható, „otthonos" házrengeteg képe táruljon elénk, olyan, amilyennek a meglevőknek is lenniük kellene . . .

S. B.

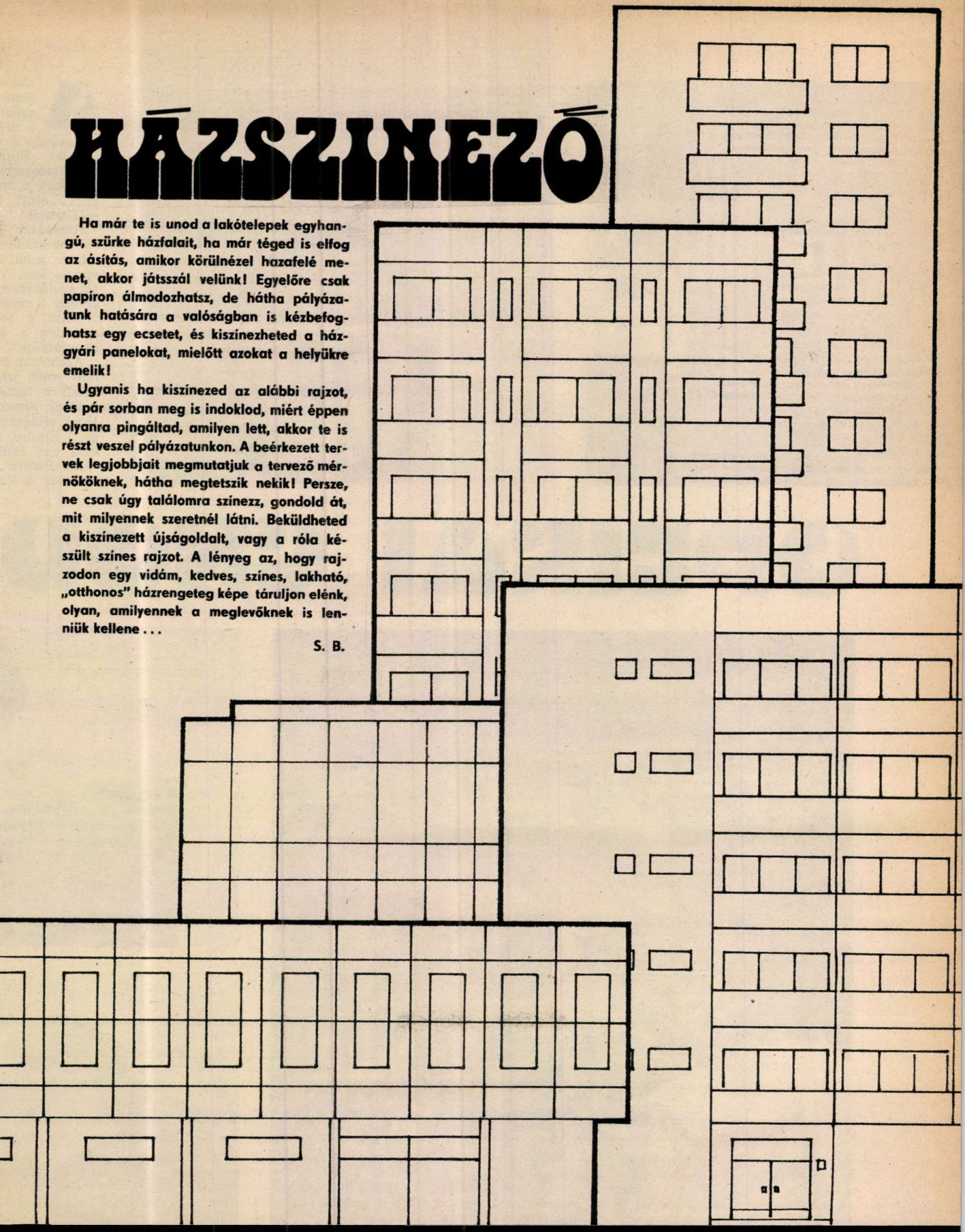

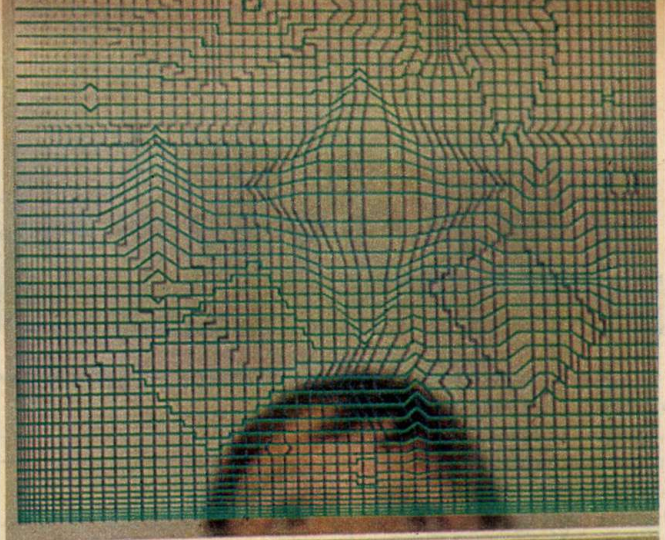

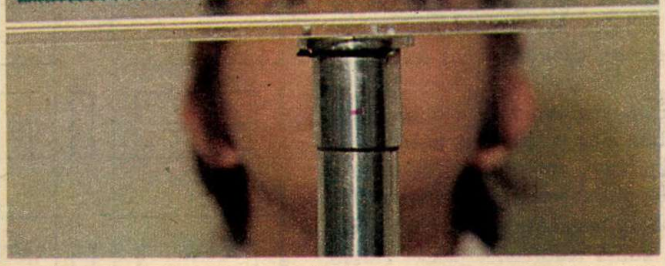

A művé
sonlít
szebb
a mű
Vasarely a v
játszik. Elm
megduzzasztja
csíkokat, a ko
azok „élni" k
mát adnak.
Alkotásai
— önkéntelen
ember, a hátu
váncsi lesz. V
ábrázolásának,
zésnek a mest
Célja a tel
„minden a fé
harmóniája!"
Alkotásai az
nap mint nap
másikra vára
petések érnek
hanó világunk
gorú rendre, a
sára van szük
Ha Pécsre
rüljétek a Va

OPTIKAI CSOD

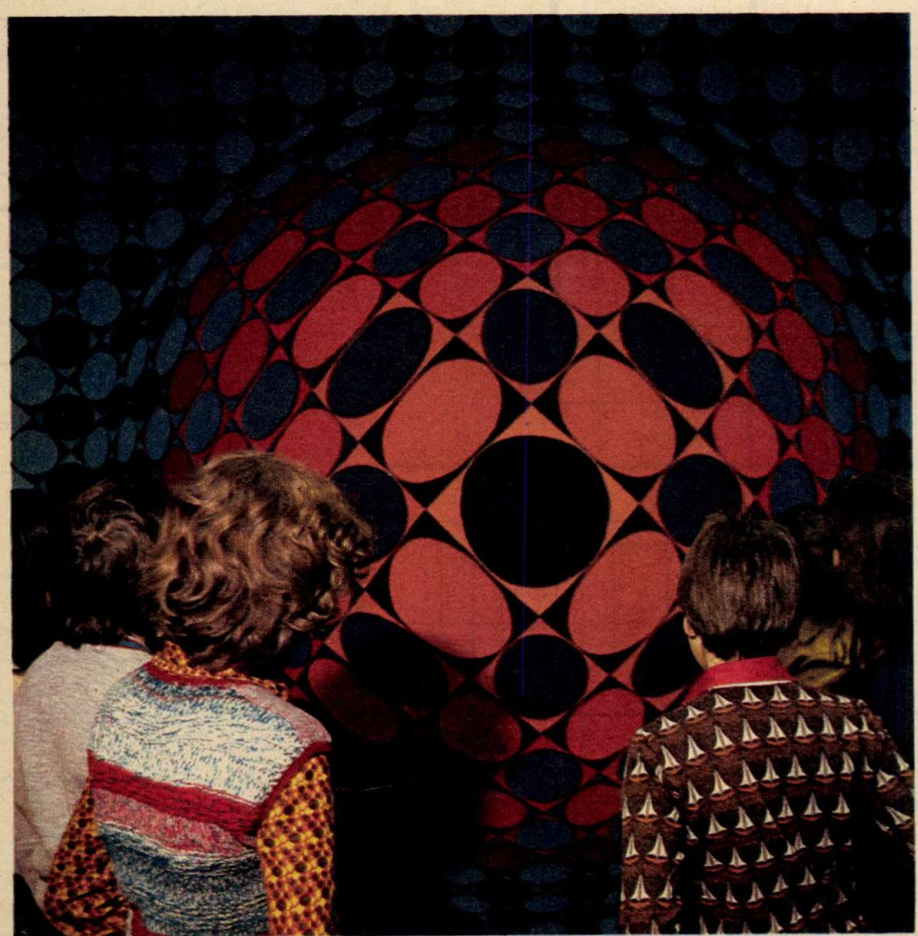

zet a játékhoz ha-
A legfejlettebb, leg-
leggazdagabb játék
észet.
nalakkal és színekkel
dítja, kidomborítja,
vagy behorpasztja a
kákat, a köröket — s
zdenek, alakot, for-

tdimenziósak, mégis
is — körbejárná az
ára, az oldalára is kí-
arely a tér és az idő
a plasztikai kifeje-
e.
s leegyszerűsítés —
yek, színek, formák

is bizonyítják, hogy
egyik pillanatról a
n fordulatok, megle-
ennünket. Hogy ro-
an egyre inkább szi-
dolgok összehangolá-
günk.
rándultok, el ne ke-
rely-múzeumot!

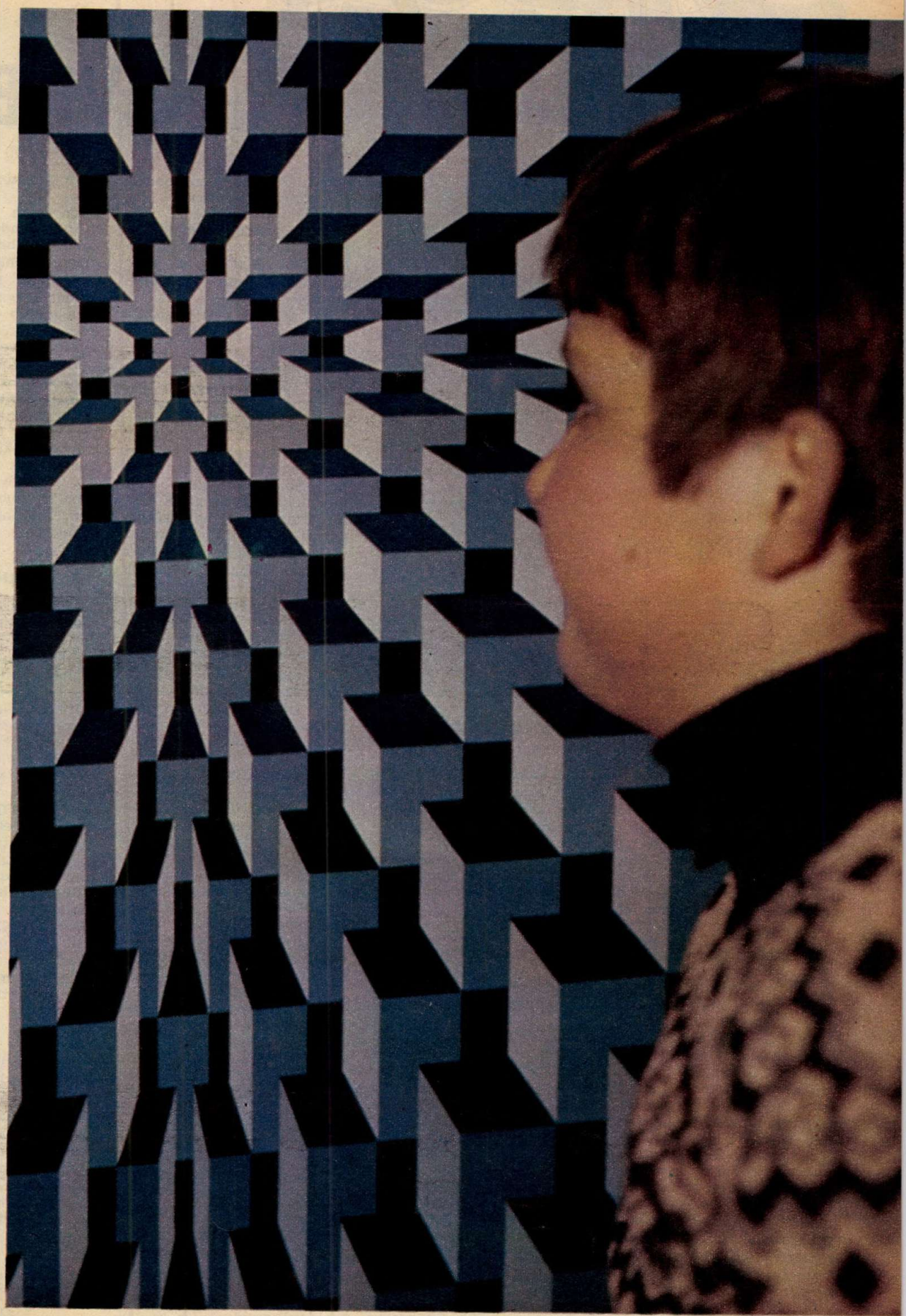

SÁNDOR MÁTYÁS „CIVILBEN"

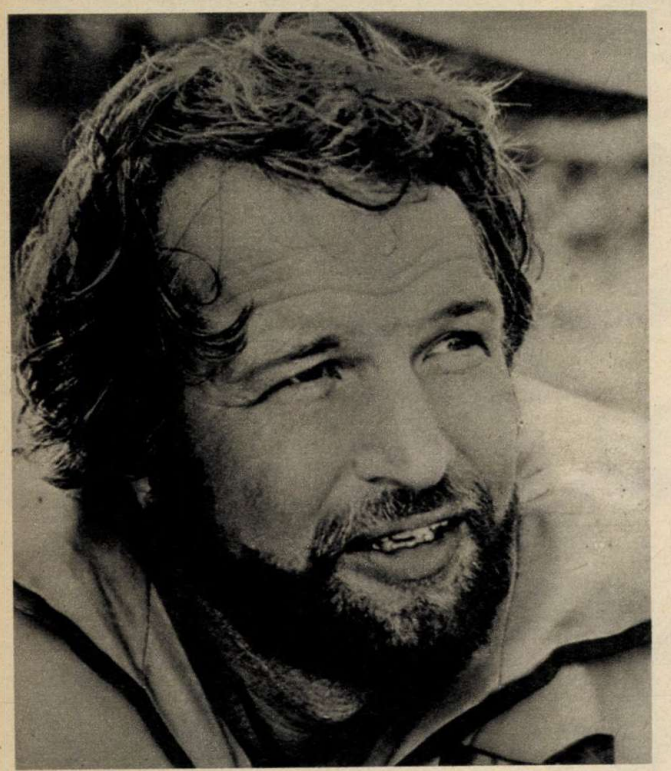

Ugye, tudjátok, milyen a kalandhős?

Magas, szinte már óriás. Tenyerének szorításától a vasból is víz csöpög. Dús szakálla van, hangja tekintélyt parancsolóan dörög. Szeme szúrós nézésétől még a vadállatok is meghunyászkodnak. Számára semmiség, ha több méter magas sziklafalról kell leugrania.

Tessék? Hogy ez pont olyan, mint Bujtor István? Igen. Nevéhez filmszerepek, felejthetetlen színházi előadások, önálló előadói est kapcsolódik. Megkértük, hogy mondjon el néhány történetet munkájáról és magáról.

Már az sem volt mindennapi eset, ahogy sor került a Sándor Mátyás szerepre. Olaszok forgattak filmet egész Európában. A film lényege, hogy egy vonat indul északról és minden állomáson megáll, míg Isztambulba nem érkezik. Nekem ötnapos forgatásra szóló szerződést kínáltak.

Na, nem! — gondoltam —, ha a vonaton nem lehetek ott végig, akkor keressenek az olaszok valaki mást. Közben innen is, onnan is súgták, milyen jópofa emberek, akik ezt a filmet csinálják. Egye fene, végül is beszálltam a buliba!

Az első forgatási napon láttam ám, a producer nagyon nézeget. A második napon még alaposabban szemügyre vett. A harmadik napon a főnökét is elhívta, és együtt néztek. A forgatás végén semmi különöset nem mondtak, csak rejtélyesen, mosolyogva búcsúztak tőlem, a közeli viszontlátás reményében. Pár hét múlva ismét megjelentek, megnéztek a Vígszínházban. Aztán a Budapest Szálló presszójában szabályosan ingre vetkőztettek, előkaptak egy mérőszalagot, és tetőtől talpig lemértek. Méreteimet azonnal telex röpítette Rómába. Nekik azonban ez még nem volt elég. Szerződtetőm kirohant a szálló melletti iskola elé, és mivel magyarul nem tudott, a gyerekeknek csak annyit mondott:

— Bujtor, Bujtor.

— Á, persze, ismerjük! — jöttek a válaszok sűrű bólogatások közben, és már sorolták is a srácok szerepeimet.

Az olaszok megnyugodtak, rögtön megkaptam a szerződést.

Földalatti fogságban

— Természetesen ezután rengeteget olvastam Vernét. Sok időm nem volt, mert előzőleg az NDK-ban forgattam egy matrózlázadásról szóló filmet. Így azután odautaztak az olaszok is, Sándor Mátyás ruháival, kellékeivel, még a „hajamat" is hozták. Rettentően csodálkoztak a külföldi kollégák azon a felforduláson, amit körülöttem rendeztek.

A két forgatás közben csak arra volt időm, hogy egy vitorlásversenyen vegyek részt, és matrózból máris gróffá változtam. Csodálatos tájak, hihetetlennek tűnő kalandok sokasága zúdult a nyakamba négy hónap alatt. Biztosan minden srác emlékezik azokra a jelenetekre, amelyek a föld alatti barlangrendszerben játszódnak. Itt állandóan éjszaka kellett forgatnunk, mert nappal a hat-hét kilométer hosszan kanyargó villanyvasút vitte a kirándulókat a mélybe. Egyik este, munka közben mondta valaki, hogy kint tombol a vihar, de ott lent biztonságban éreztük magunkat. Egyszer csak áram nélkül maradtunk. Először kitűnő szórakozásnak látszott az egész, de kiderült, hogy a bejáratot eltorlaszolta egy földcsuszamlás. Szerencsére valaki tudott egy „alig" két kilométerre levő másik kijáratról. Átfázva, meggyötörten kászálódtunk elő a föld alól.

Füredi „Piedone"

— Amikor a sorozatot vetíteni kezdték külföldön, például csak az NSZK-ból harmincketezer levelet kaptam. De lélegzetvételnyi időm sem maradt, mert már a Sándor Mátyás forgatása közben elkezdtem írni egy filmet. A „Pogány Madonnát" nyáron a Balatonon forgattuk. Eddig a legnagyobb elismerést hatéves fiamtól kaptam, aki a szakmai vetítésen hangosan kacagott. Van a filmünkben — amit előre láthatóan a nyáron mutatnak be a mozik — látványos verekedés, autós üldözés, gyerek, aki az életemet menti meg, úgy, hogy csúzlijával kilövi a bandita kezéből a pisztolyt. Izgalomban, látványban nem lesz hiány, ezt garantálhatom!

Kaszkadőr nélkül

— A veszélyesebb jeleneteket mindig én játszom el. Így volt ez régebben is, amikor például a „Kőszívű ember fiaiban" a farkasjelenet következett. Bonyolult és kissé mulatságos volt a forgatás, mert mikor a farkasok kint voltak, akkor az egész stáb a ketrecekben csücsült. Utána cseréltünk. Láttam az öreg idomárt, amint ügyesen, lényegében egyszerű fogással ártalmatlanná teszi a fenevadakat. Én is megpróbáltam birkózni, hemperegni velük a hóban. Amint a mellékelt ábra mutatja, egyben vagyok, tehát sikerült a dolog. Egyébként a sport mindig segített a munkámban. Kosárlabdában egészen a válogatottságig vittem, de fociztam, teniszeztem. Jelenleg vitorlázom, és nagyon büszke vagyok arra, hogy csillag hajóosztályban országos hatodik helyezést értem el. A vízen nincs művész, csak bólyák, fordulók, versenyzők. Ha rontok, a „beosztásomat" éppúgy megkapom, mint bárki más. A Balaton azért is olyan kedves nekem, mert gyermekkoromat, az akkori kalandokat jelenti.

Lejegyezte: Koncz Dezső

Fotó: Wagner Margit

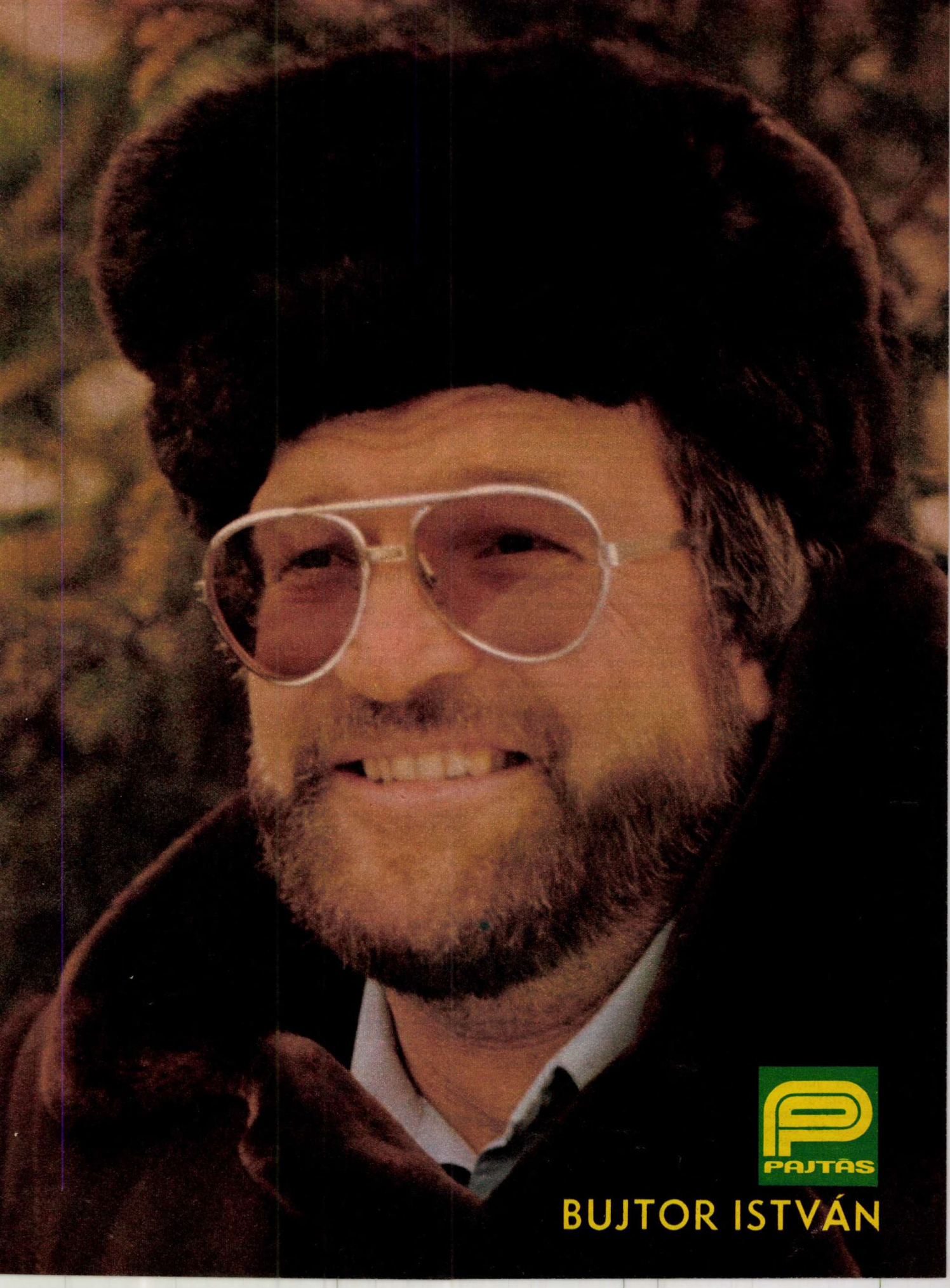
PAJTÁS
BUJTOR ISTVÁN

Miközben Róma hatalmas birodalommá növekedett, az állam vezetése meggyengült, erőtlenné vált. Erejét a belső ellentétek, főleg a szenátori párt és a néppárt között folyó hatalmi harcok gyengítették. Ekkor már az előkelők közül is egyre többen látták, hogy a belső és külső ellentétekkel küzdő államot csak erős hadseregre támaszkodó, egyszemélyi uralom mentheti meg. A kérdés az volt, ki lesz képes az egyeduralom megteremtésére. A római polgárok egy része a szenátusi párt tekintélyes hadvezére és politikusa, Pompeius köré csoportosult, a polgárok másik része, a néppárt hívei Julius Caesart (Júliusz Cezár) tekintették vezérüknek.

A kocka el van vetve

Julius Caesar kiváló hadvezér és politikus volt. Hadsikerei és emberi magatartása miatt katonái szerették, és népszerű volt a római polgárok körében is. A népgyűlésen többször magas tisztségekre választották.

Caesarnak kész tervei voltak, és céltudatosan törekedett azok megvalósítására. Hivatalokat viselt és a nép kedvében járt. Célkitűzése érdekében titkos szövetséget kötött Pompeiusszal, a birodalom legtekintélyesebb hadvezérével és államférfiával, valamint Crassusszal, Róma egyik leggazdagabb emberével. E három férfi titkos szövetsége (az úgynevezett triumvirátus) a szenátussal szemben jött létre. Hármuk közül a legtekintélyesebb, Pompeius nagy hadsereg élén állt, sok győzelmet aratott, és magát a birodalom első emberének tekintette. Julius Caesar társai segítségével consul (konzul), majd Gallia tartomány kormányzója lett. Mintegy tízévi kemény küzdelemben egész Galliát meghódította, és erős hadsereget teremtett, jelentős zsákmányt szerzett és sok győzelmet aratott. Miután katonai erőben, vagyonban és dicsőségben egyenlővé lett Pompeiusszal, elérkezettnek látta az időt, hogy tervét megvalósítsa és magához ragadja a hatalmat.

Rómában az előkelők aggódva nézték Caesar növekvő hatalmát. Az uralmukhoz és befolyásukhoz ragaszkodó arisztokraták a köztársaság védelme címén harcoltak ellene, mert tudták, hogy ha Caesar hatalomra jut, megnyirbálja uralmukat. Pompeius felismerte, hogy Caesar az ő legnagyobb vetélytársa, ezért a szenátushoz közeledett, és újból hatalomhoz jutott. Amikor Caesar követek útján arra kérte a szenátust, hogy consulságra pályázhasson, a tanács Pompeius javaslatára a kérést visszautasította, sőt arra kötelezte Caesart, hogy seregét bocsássa el, és magánemberként térjen vissza Rómába. Caesar a szenátus parancsaival szembeszállt.

„A kocka el van vetve" — mondta katonáinak Róma és Gallia határán, és seregével átkelt a Rubicon (Rubikon) folyón. Ezzel megkezdődött a rómaiak történetének legnagyobb polgárháborúja. Római seregek harcoltak római seregek ellen.

A köztársaság hívei és az uralmukhoz ragaszkodó római előkelők Cassius vezetésével összeesküvést szőttek Caesar ellen. A szervezkedéshez csatlakozott Brutus is, akit Caesar fiaként szeretett és magas tisztségekkel bízott meg. Az összeesküvésben hatvan előkelő római vett részt.

Te is fiam, Brutus?

Caesar meggyilkolását március 15-re tervezték.

Caesar az előző napon egyik barátjánál ebédelt. Az éjszakába nyúló vendégeskedés után fejfájással ébredt. Felesége rábeszélte, ne menjen a szenátus ülésére. Caesar maga is hajlott rá. Hírnökök siettek a Forumra és közölték, hogy Caesar rosszul érzi magát.

Amikor az összeesküvők látták, hogy tervük veszélyben forog, egyik társuk, aki Caesar előtt a hű barát szerepét játszotta, Caesarhoz sietett és rábeszélte, hogy siessen az ülésre.

Alig hagyta el Caesar házának kapuját, egy ismerős férfi, Artemidorosz rohant a hordszékhez, és írást nyomott a kezébe.

— Olvasd el Caesar gyorsan! Nagyon fontos dologról van szó! — Az írás az összeesküvők tervét ismertette. Caesar átvette, de nem olvasta el.

Mielőtt Caesar a szenátus épületébe lépett, megkezdődött a szokásos szertartás. A papok leszúrták és felboncolták az áldozati állatot, aztán közölték, hogy a mai napra rosszak az előjelek. Caesar csak legyintett és megindult az ülésterem felé. Mikor belépett, a szenátorok felálltak üdvözlésére, majd egy kisebb csoport összeverődve feléje indult.

Caesar leült, és ettől kezdve minden úgy történt, ahogyan az összeesküvők előre megtervezték. Egyikük, Tullius Cimber kéréssel ostromolta Caesart, s mellette álló társai pedig nagy hangon támogatták őt. Közben Caesart szorosan körülvették és óvatosan tapogatták, hogy nem visel-e tógája alatt kemény bőrpáncélt. Caesarnál nem volt páncél, sem fegyver. Cimber ekkor hirtelen ráugrott és tógáját két kezével megragadva letépte róla. Erre a jelre, ahogyan azt előre megbeszélték, Casca előrántotta tőrét és hátulról Caesarba döfte. Caesar éppen Cimberre kiáltott:

— De hisz ez erőszak!

Ekkor érezte meg Casca tőrét, amely azonban eltévesztette célját. Caesar megfordult, megragadta a merénylő kezét és rákiáltott:

— Casca, te nyomorult, mit művelsz!

A szenátorok, akik nem voltak az összeesküvésbe beavatva, a rémülettől kétségbeesve szemlélték a véres jelenetet, de sem távozni, sem beleavatkozni nem mertek. Caesar a kezében levő írópálcikával próbált védekezni, majd hátra akart lépni, hogy Casca csapása alól kitérjen. Hátul azonban Cassius állta el az útját, és oldalába döfte a maga tőrét. Caesar szétnézett, és látta, hogy mindenünnen villogó tőrök veszik körül, s már

A HADVEZÉR HALÁLA

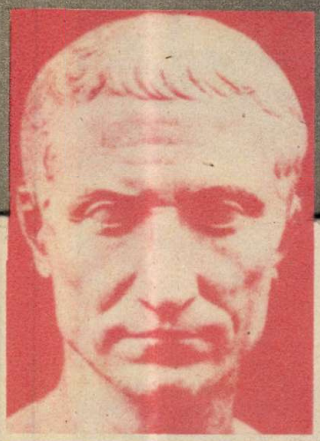

Ötödikesek, ti már új könyvből tanuljátok a régmúlt idők történelmét. Megújul a RÉGEN VOLT, HOGY IS VOLT című olvasókönyv is. Sajnos azt még nem vehetitek a kezetekbe, mert csak később kerül ki a nyomdából. Hogy mégis kellőképpen bővítsétek történelmi ismereteiteket, rendszeresen közlünk a tananyagotokhoz illő olvasmányokat. Írójuk Filla István történész (ő írta a tankönyveteket is). Reméljük, hogy nemcsak ti, hanem a nagyobbak is szívesen olvassák el mindegyiket.

le is sújtottak rá. Még észrevette, hogy kedvence, Brutus is nekitámad. Borzasztó volt számára ez a pillanat, amikor gyilkosai között találta azt az embert, akit fiaként szeretett. Keserű csalódásában csak enynyit mondott:

— Te is fiam, Brutus?

Aztán fejére húzva tógáját megadta magát, és néhány perccel később a világbirodalom ura már csak vérző tetem volt.

SZITÁS GYÖRGY RAJZA

...kis történelem

Épületszobrász lehetsz!

Vállalatunk az 1981—82. tanévre felvesz **a kőfaragó, épületszobrász, műkészítő kőműves és ács-állványozó szakmákra szakmunkástanulókat.**

A tanulmányi idő: 3 év. Érettségizettek számára 1 1/2 év, épületszobrászoknál 2 év. I—II. évben a tanulók tanulmányi eredménytől függően ösztöndíjban részesülnek, 190 Ft-tól 440 Ft-ig.

A III. éves tanulóink teljesítménybérben dolgoznak. A kimelkedően tanuló és dolgozó fiatalokkal társadalmi, tanulmányi szerződést kötünk. A társadalmi ösztöndíj összege: 250 Ft-tól 350 Ft-ig terjed. Vállalatunk országos jellegű, munkáival az egész ország területén találkozhattok.

Kiemelkedő szerep jut vállalatunknak a nevezetesebb középületek építésében, illetve műemlékek felújításában, átépítésében.

Munkáink közé tartozik: a METRO, a Budavári Palota, az Országház, a fertődi kastély stb. építése, felújítása.

Szakmáink képzési helyei: Budapesten a 36. sz. Bokányi Dezső Szakmunkásképző Intézet, Budapest XIV., Várna u. 21/b.

Pilisvörösváron, a 206. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet, Pilisvörösvár, Rákóczi u. 8. valamint vállalatunk süttői telepe.

Vidéki tanulóink részére, mindhárom helyen teljes ellátást és kollégiumot biztosítunk. Részletes felvilágosítást személyesen vagy írásban, a vállalat személyzeti és oktatási osztályán adunk.

Címünk: Budapest V., Báthory u. 12.
Telefon: 111-287.

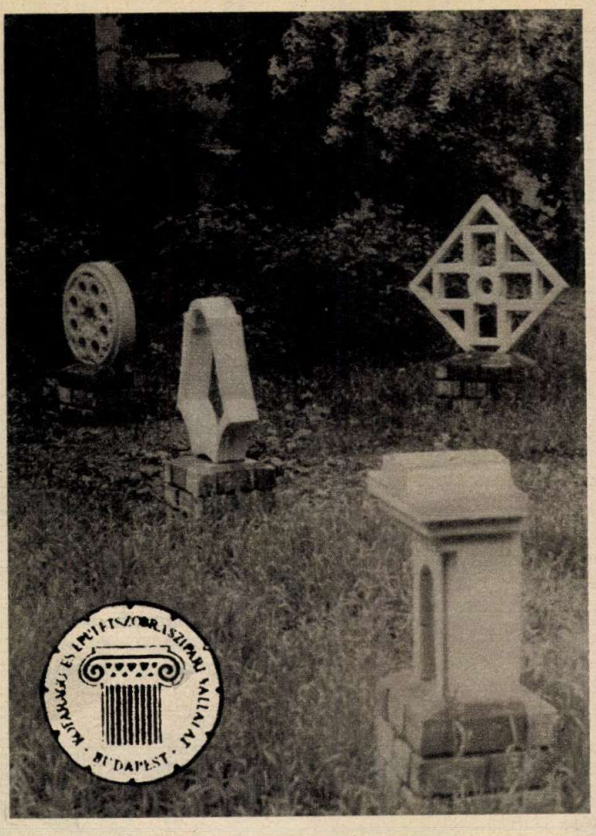

LÁNYOK!

VÁR BENNETEKET A PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT KAPOSVÁRI GYÁRA!

JELENTKEZZETEK FONÓIPARI TANULÓNAK!

Jelentkezhet minden 14—17 éves, általános iskolát végzett leány.
Felvételi vizsga nincs.

Képzési idő 3. év. Jól képzett oktatók és tanárok segítenek a szakma elsajátításában.

JUTTATÁSOK:

Napi 5 Ft térítés ellenében háromszori étkezés,
a gyár jól felszerelt, kényelmes leányotthonában térítésmentes elszállásolás,
ingyenes tankönyv,
munkaruha és iskolaköpeny,
tanulmányi átlag alapján 790—1060 Ft ösztöndíj.
A szakmunkásvizsga letétele után 3200—5000 Ft közötti kereset,
5% szakmunkáspótlék.

Jelentkezni lehet az iskolák által kiadott jelentkezési lapon.
A jelentkezési lapra kérjük ráírni „Fonalgyártó szakma", PFV Kaposvári Gyára.
A jelentkezési lapot az alábbi címre küldd:
PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT KAPOSVÁRI GYÁRA
személyzeti és oktatási osztály
KAPOSVÁR, Jutai u. 26. — 7401
Bővebb tájékoztatónkat kérésre megküldjük!

MINDENKI MÁSKÉPP CSINÁLJA

FÖLDES VILMOS
RAJZA

NYOLCADIKOSOK FIGYELEM!

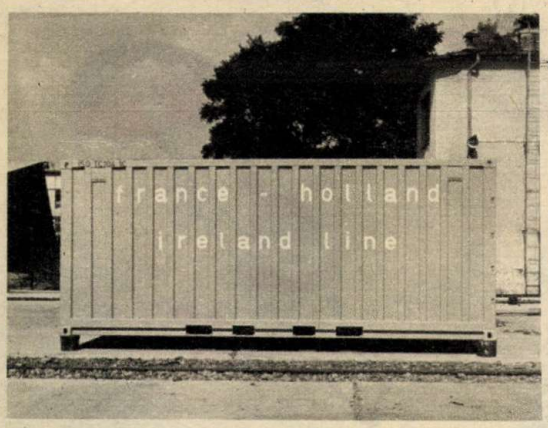

Gyertek a Magyar Hajó- és Darugyárba szakmát tanulni

szerkezeti lakatos, csőszerelő, gépszerelő, ácsállványozó, hegesztő, gépforgácsoló (esztergályos), villanyszerelő, öntő szakmákba.

A képzés ideje 3 év.

Amíg tanulsz, biztosítva van: a kollégiumi elhelyezés, a korszerűen felszerelt tanműhely, a tanulmányi ösztöndíjon felül szakmától függően 250—500 forintig társadalmi ösztöndíj, napi 3 forint térítésért ebéd, nyereségrészesedés, üdülés balatoni üdülőinkben, sportolási lehetőség vállalatunk 8 sportszakosztályában.

Szakmunkásvizsga után továbbtanulási lehetőség, munkába álláskor 1500—2000,— Ft juttatás, modern munkásszálloda, jó kereseti lehetőség.

Érdeklődni és jelentkezni lehet:

MHD. központi oktatási osztály
Budapest, Váci u. 202. 1904.
Telefon: 401-562.
MHD. Tiszafüredi Gyáregység
Tiszafüred. Telefon: 53.
MHD. Balatonfüredi Gyáregység
Balatonfüred. Telefon: 525.
MHD. Központi oktatási osztály
Budapest, Váci út 202. 1904.

FIÚK, LÁNYOK!

JELENTKEZZETEK VASKERESKEDŐ TANULÓNAK!

A tanulmányi ösztöndíjon felül havi 500 Ft társadalmi ösztöndíjat is fizetünk.

A tanulók részére napi 3 Ft térítés ellenében ebédet, valamint ingyen munkaköpenyt, tankönyveket és füzeteket, évenként egy alkalommal díjmentes üdültetést, tanulmányi kirándulást, s vidéki fiútanulók részére ingyenes kollégiumi ellátást biztosítunk.

Az utolsó évben a tanulók szakmunkásbért kapnak.

Jelentkezés:

A VASÉRT Vállalat személyzeti osztályán
Bp. VIII., Üllői út 32. I. em. 8.
Telefon: 138-882

Jöjjetek velünk Ti is!

VASÉRT

ÉPÍTŐ LEHETSZ!

— Kőműves, — ács-állványozó, — hidegburkoló, — fapadlózó-műanyag burkoló, — szobafestő-mázoló, — víz-gázszerelő, — központifűtés szerelő, — villanyszerelő, — vas- és fémszerkezeti lakatos, — épületasztalos szakmunkástanulónak jelentkezhetnek azok a fiatalok, akik a 14—17-ik életévüket 1981-ben betöltik, és a nyolcadik osztályt elvégezték, illetve akik jelenleg a 8-ik osztály tanulói.

Vidékieknek a tanulmányi időre térítésmentesen tanulóotthont, napi 3 Ft ellenében teljes ellátást, tanulmányaikban szakképzett nevelőtanári felügyeletet és segítséget biztosítunk.

Továbbá biztosítjuk a rendszeres kedvezményes hazautazást, a munkaruhát, az ösztöndíjat, egyes szakmákban ösztöndíj kiegészítést. Havi 250,— Ft társadalmi ösztöndíj kifizetésére is lehetőség van.

FŐVÁROSI
3. SZ. ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT
BUDAPEST,

Különböző sportolási és kulturális lehetőséggel várjuk a jelentkező fiatalokat.

Személyes és levélbeli érdeklődésre részletesen válaszolunk.

Pontos címünk: **Főv. 3. sz. Építőipari Vállalat szakoktatási csoport, Bp. XIII., Lehel út 10/a. Telefon: 494-300/161 mellék**

Műszaki pályára készültök?

Fiúk! Jelentkezzetek **ÉPÜLETVILLAMOSSÁGI SZERELŐ** szakmunkástanulónak.

Vár benneteket a **VILLANYSZERELŐIPARI VÁLLALAT.**

Beiskolázási helyeink: Budapest, Miskolc, Dunaújváros, Székesfehérvár, Tatabánya, Győr, Ózd, Debrecen és Pécs.
Erősáramú berendezésszerelő és vas- és fémszerkezeti lakatos tanulókat Bicskén képzünk.

A távol lakókat mindegyik helyen korszerű tanulóotthonban helyezzük el, havi 120,— Ft-ért.

Emelt szintű oktatás, továbbtanulási lehetőséggel.

A tanulmányi ösztöndíjon felül az épületvillamossági szerelő és az erősáramú berendezésszerelő tanulóknak havi 250,— Ft, vas- és fémszerkezeti lakatos tanulóknak havi 500,— Ft társadalmi ösztöndíjat fizetünk.

A tanulmányi idő utolsó félévében teljesítménybért kapnak a tanulók.

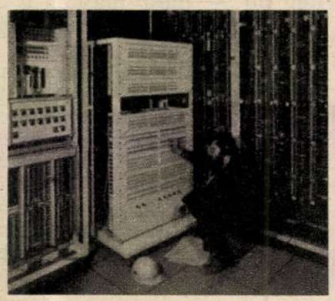

Jelentkezés: Villanyszerelőipari Vállalat oktatási osztály 1075 Budapest VII., Síp u. 23.

VIV

vagy az illetékes szakmunkásképző intézetnél (ez esetben kérjük felírni a jelentkezési lapra a „VIV előjegyzéssel" szöveget).

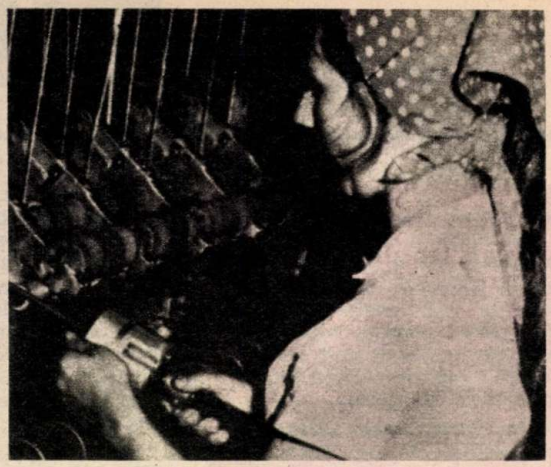

Háromműszakos gyárunkba **jó kereseti lehetőséget nyújtó fonó-szövő szakmákra lányokat, illetve textilgépszerelő szakmára fiúkat szerződtetünk** szakmunkástanulónak, olyanokat, akik az 1980/81-es tanévben fejezik be az általános iskolát.

A tanulóidő 3 év.

A tanulóidőre ingyenes kollégiumi elhelyezést és teljes ellátást biztosítunk.

A havi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől függően 900—1120 Ft között van. Az utolsó évben már teljesítménybérben dolgoznak a tanulók. Szakvizsga után a lányokat a leányszállóban, a fiúkat pedig albérletben helyezzük el.

A jelentkezés levél útján „SZAKMUNKÁSTANULÓ" hivatkozással történik.

PAMUTTEXTILMŰVEK PATEX BUDAPEST

Pamuttextilművek Budai Gyára személyzeti osztály, Budapest XI. ker., Hauszmann A. u. 20. Levélcím: 1502 Budapest pf. 43.

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

Az 1981/82-es tanévre felveszünk általános iskolai végzettséggel rendelkező **lányokat fonó, szövő, kötő,**
fiúkat **textil- és ruházati ipari gépszerelő** szakmunkás tanulónak, 16 éves korig.

Felvételi vizsga nincs! Tanulmányi idő: 3 év.
Ösztöndíj: A tanulmányi eredménytől függően fonó és szövő tanulónak 350—700 Ft,
kötőgépszerelő és műszerész tanulónak 150—550 Ft.

Juttatások: Az ösztöndíjon kívül, vidékieknek havi 500 Ft, budapestieknek havi 450 Ft vállalati ösztöndíjat fizetünk, a nyári szünidőre is. Teljes ellátás (napi háromszori étkezés) munkaszüneti napokon is, napi 7 Ft térítésért.

A gyár mellett levő szakmunkástanuló-otthonunkban térítésmentes elhelyezést biztosítunk.

Iskolaköpenyt, füzetcsomagot, munkaruhát a gyár, tankönyveket az iskola biztosít.
Évente két alkalommal, kedvezményes vásárlás a vállalat termékeiből.

50%-os utazási kedvezmény.

III. éves tanulóinkat 90%-os teljesítménybérben foglalkoztatjuk, részükre nyereségrészesedést fizetünk.

Szakmunkásvizsga után: a kereseti lehetőség 3500—4500 Ft között van.
Továbbtanulásra az üzemi textilipari szakközépiskolában, vagy egyéb területi szakirányú középiskolában, lehetőséget biztosítunk.

Részletes tájékoztatást adunk szóban vagy írásban

Cím: **PNYV KELENFÖLDI TEXTILGYÁR**
személyzeti és oktatási osztály
Budapest XI., Budafoki út 111—113. 1117
Telefon: 868-955/191 mellék.

BUDAPRINT BUDAPEST

SZEKERES ISTVÁN:

HEGEDŰS

Az 1971-es világbajnokságon — újoncként — tuskirály és aranyérmes lett. A Nemzetközi Birkózó Szövetség megválasztotta az év birkózójának. Münchenben olimpiai bajnokságot nyert — éppen az ő aranya volt a magyar sport századik olimpiai aranyérme.

Súlyos autóbalesetet szenvedett, heteken át volt életveszélyben, de — legyőzte a halált. Nemcsak életben maradt, ismét birkózni kezdett, két Európa-bajnokságot nyert.

1979-ben, túl a harmincon, szövetségi kapitány lett, s irányítása alatt már az első világbajnokságon felülmúlta minden eddigi sikerét a magyar birkózás.

Negyedévvel később befejezte tanulmányait a jogi egyetemen, s mint dr. Hegedűs Csaba tette le első vizsgáit — a Testnevelési Főiskolán...

*(Részlet a szerző ünnepi könyvhéten megjelenő művéből.)

„A rokonok, az ismerősök és a gyermekkori barátok szerint Csabával annyi minden történt kiskorában, hogy akár az is megtölthetne egy könyvet. Nem sok értelme lenne! Mert ha valaki végigolvasná, biztosan azzal tenné le, hogy Csaba ördögrossz kölyök lehetett... Ez pedig így nem igaz, pontosabban: nem így igaz! Melegszívű, udvarias, kedves fiú volt; fékezhetetlen örökmozgó. Csaba például visszaemlékszik egy alkalomra, amikor két nagyobb testvérével és édesapjával a sárvári dombra ment. Az édesapja előttük siklott le a csemetefák között. A két nagyobbik gyerek nem merte követni. Csaba viszont ragaszkodott hozzá... Így aztán az „apa" féltérdre ereszkedve felcsatolta Csaba lábára a kis fehér lécet. És a kisfiú elindult, a papája meg követte, hogy segítsen, ha kell...

De Csaba küzdött: elkapta a kis fákat, ellökte magát tőlük, bukdácsolt, de talpon maradt, bukdácsolt, elesett, de továbbment. Hosszú, hosszú métereket tett meg. Büszkén nézett fel apjára, büszke volt, hogy követni tudta a példát. Az előző őszön múlt négyéves.

Vagy egy másik eset. A mama vidékről tért haza, gyerekei persze hatalmas üdvrivalgással fogadták. Csaba túláradó örömében hatalmas vágtába kezdett. Nem fért a bőrébe... Egyszercsak eltűnt, majd néhány perc múlva a hír jött helyette, hogy baleset érte. Fékezhetetlen jókedvében a közelben felmászott egy körhinta tetejére, valamelyik kar azonban becsípte a lábát, majdnem leszakította a vádliját (a heg még ma is látszik). Bár ez a történet csakugyan nem a „jóság" klasszikus példája, s hasonlókból akadt néhány, közelebb kerülünk az igazsághoz bátyja, Miklós szavai nyomán: „Csaba nem volt rossz; a galibát mindig az okozta, hogy egyszerűen nem volt veszélyérzete."

Kilencéves korában majdnem vízbe fulladt. A rekkenő hőségben a két fiú — mint máskor is gyakran — a Rába egyik holtágához kirándult. Pancsoltak, jólesett. Beljebb azonban nem volt tanácsos menniük, mert még csak akkor tanultak úszni — az ág közepén pedig valamilyen mélyedés (talán egykori bombatölcsér) okozott veszélyes örvényt, s szedte áldozatait... Miklós kiment a partra, a kutyájával játszott. Néhány perc múlva a fürdőzők segélykiáltására kapta fel a fejét. Csaba fuldoklott az örvényben.

CSABA

Egyik szomszédasszonyuk próbálta menteni éppen. Az örvény őt is elkapta. Mindketten elmerültek. Az asszony ellökte magától a gyereket, menekült. A víz felett már csak az ő feje bukkant fel.

Miklós berohant a vízbe. Kétségbeesett reflex hajtotta, hiszen ő sem volt még biztos úszó. Az örvény őt is a mélybe rántotta. A meder alján, egy rögről rúgta el magát, úgy keveredett vissza a felszínre.

Akkor látta, hogy Csaba már jó kezekben van.

Egy másik szomszédasszony fogta, s úszott vele kifelé.

Eddig a történet, amelyhez hasonlót élővizeink évről évre, nem is ritkán produkálnak (és sajnos, nagyon sok nem végződik hasonló szerencsével). A meggondolatlan gyereket persze jól elfenekelik, ilyenkor még talán a nagy ijedtség mellé is elkel a csattanós mementó. Nyilván Csaba is megkapta. A lecke többnyire egész életre szól és használ.

A veszélyérzetet nélkülöző gyerek Csabáról azonban Miklós így fejezi be a történetet:

— Később még nagyon sokszor jártunk ott. Mentünk kirándulni, horgászni. Bár akkor már versenyszerűen úsztunk, és nem is rosszul, abba a vízbe én a lábam sem mertem többé bedugni. Csaba meg?.. Úgy úszkált ugyanott, mintha mi sem történt volna. De az az érdekes, hogy ha ez velem fordul elő, s én akarok ott úszni, talán még a fejemet is leveszi. Benne a saját esete semmiféle gátlást nem hagyott. Amikor ijedten figyelmeztettem, legyintett. Csak annyit mondott: „Ugyan ...", s már futott is a vízbe ...

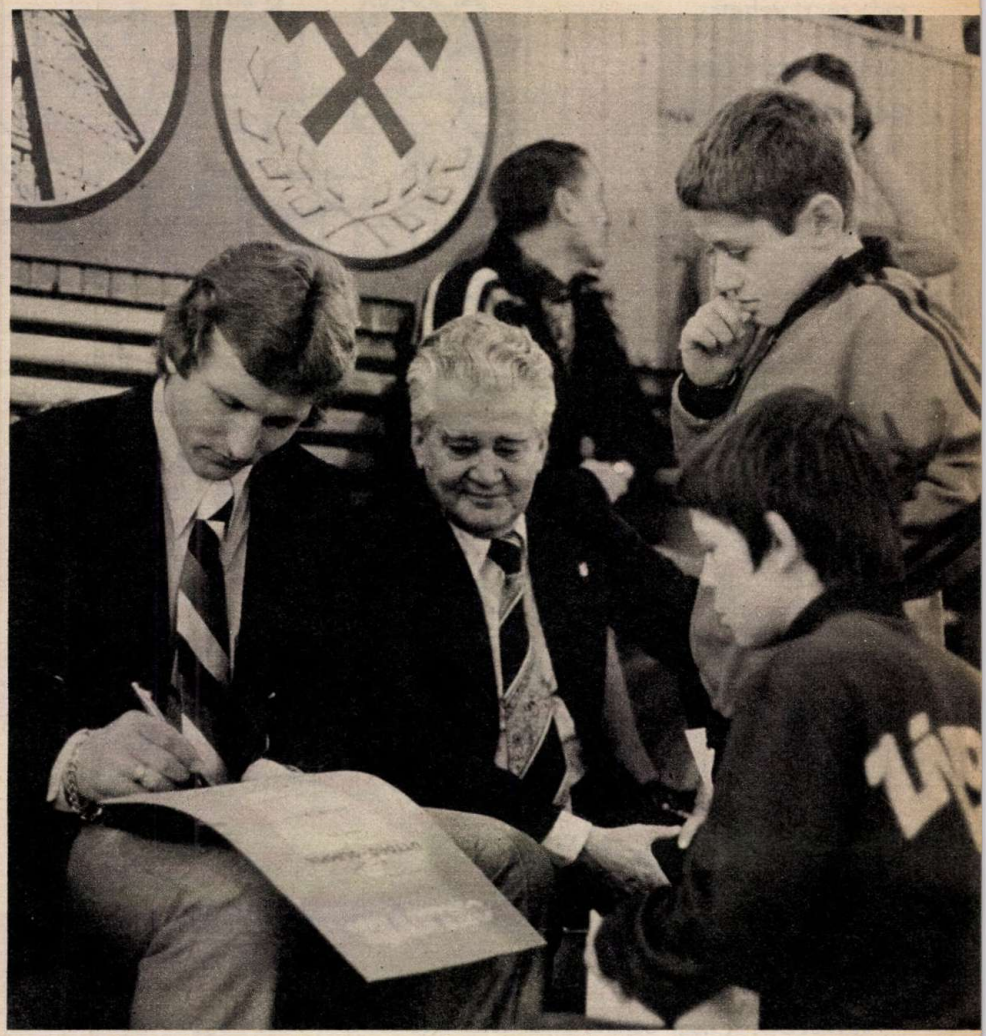

EGY MÁSIK HEGEDÜS

Csak a nevük azonos! Hegedüs Csaba, akiről ezek a sorok mesélnek, a tatabányai 4-es számú iskola hatodik osztályába jár. A Mikulás őrs tagja, sőt sportfelelőse! No, nem a névazonosság miatt, hanem mert két éve judózik, no és ahogy a többiek mondják, a suliban a barátait is szívesen tanítgatja a „nemes verekedésre".

— Garas Jóskán próbálom ki először az új fogásokat. Ő érzi, tudja, hogy nekem ez edzést jelent. Hogy úgy mondjam, állja a sarat, nem veszi tőlem durvaságnak, hiszen nem is szánom annak. Ha hozzáérek, már védekező állásba vonul és kíváncsi, hogy mi az újdonság — mondta Csaba, aztán megkérdeztem tőle azt is, hogy formálja-e az ember jellemét a judó.

— Azt hiszem. Amióta én judózom, más szemmel nézem — például a verekedőket. Azonnal szétválasztom őket, legalábbis megkísérlem, ha az egyik fél gyengébb, kisebb vagy lány.

— Ugye, nem ismered Hegedűs Csabát? — kérdem Hegedüs Csabától.

— Dehogynem. Újságból, tévéből, rádióból. Ki ne ismerné őt! Csak személyesen nem találkoztam még vele. Jó lenne olyan erősnek, bátornak, kitartónak lenni, mint ő. Az akaratereje — ahogyan keresztülverekszi magát a bajokon — az nagyon tetszik nekem. Példa.

A példát lehet követni!

Szp.

A rejtvények megfejtését postai levelezőlapon küldd be!

Ha csak két rejtvényt tudsz megfejteni – és azok jók –, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson.

Beküldési határidő: március 2.

(Cím: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397)

TÖPRENGŐ

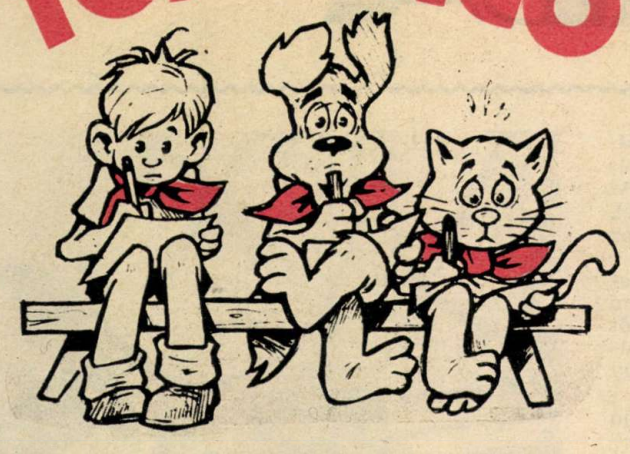

AZ 5. SZÁM MEGFEJTÉSEI

KEZDŐDJÉK A MUNKA 1–4, 2–3, 3–5, 4–2, 5–1. – MICSODA SZORGALOM: A méhecske felé. MIT CSINÁL? Állatgondozó. – BÖLCS KÖZMONDÁS: Ésszel indulj, okkal járj, – SERTÉSGONDOZÓ: A csüngőhasú. – KÉPREJTVÉNYEK: Olvasztár, sofőr, nyomdász. – HIBA VAN A KÉSZÜLÉKBEN: tévészerelő.

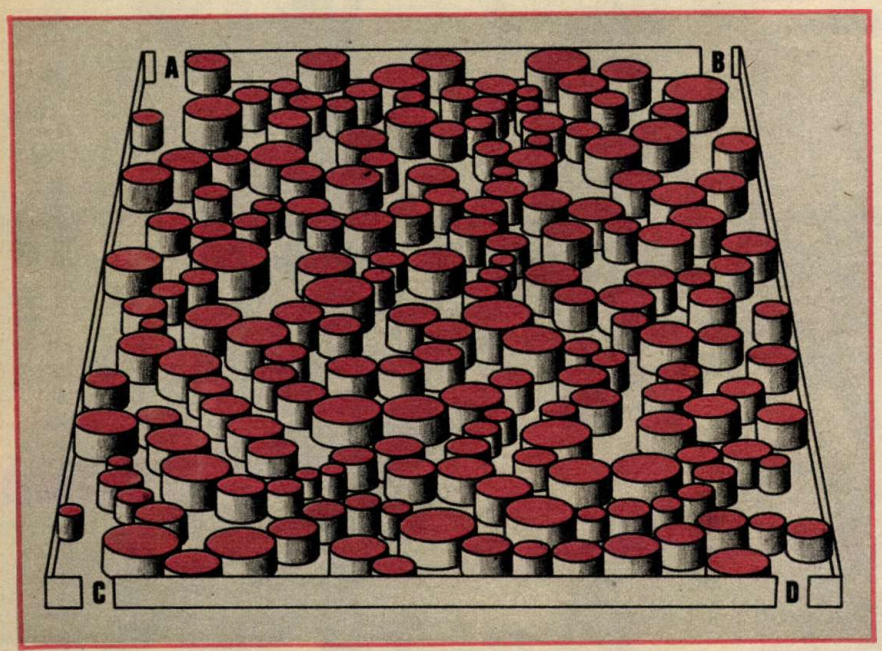

TÉVELYGŐ: A négy bejárat közül kettő összeköttetésben van egymással. Tehát a korongok közötti átjárókon egyik is, másik is megközelíthető. (Vigyázz, figyelmesen nézd meg, hogy a korongok hol érintkeznek, s hol van közöttük út. Ezt sok helyen csak következtetés alapján állapíthatod meg.) Nos, melyik az a két út?

BETŰ-DOMINÓ

Ha a dominóköveket megfelelő sorrendben egymás mellé rakod, akkor egy magyar drámaíró nevét kapod megfejtésül. Ki ő?

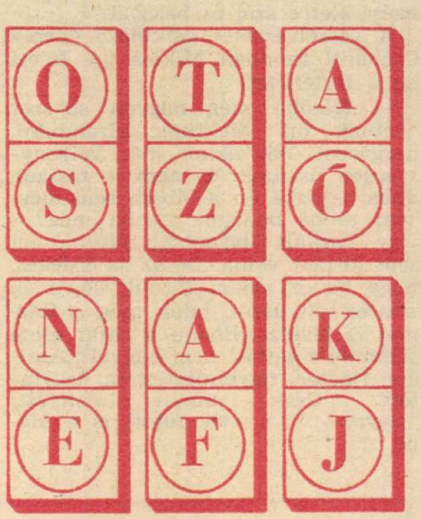

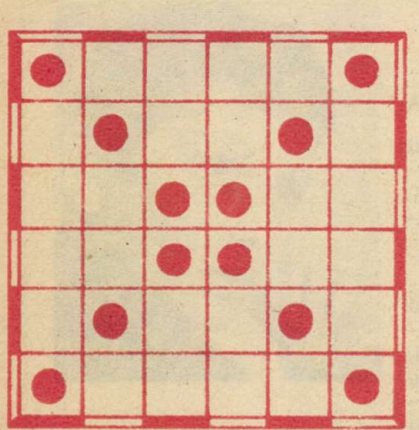

PONTOZÁS. Helyezd át az ábrában látható 12 pontot úgy, hogy minden vízszintes és függőleges sorba, valamint a két átlóba egyformán 2–2 pont kerüljön. Négy pont az eredeti helyén marad.

VIGYÁZZ A KARIKÁKRA!

Kösd össze a megszámozott kis fekete pontokat egyenes vonalakkal úgy, hogy az 1-es számtól indulj el, és ugyanoda térj vissza, de közben a piros köröket érinteni nem szabad! Mi a helyes útvonal?

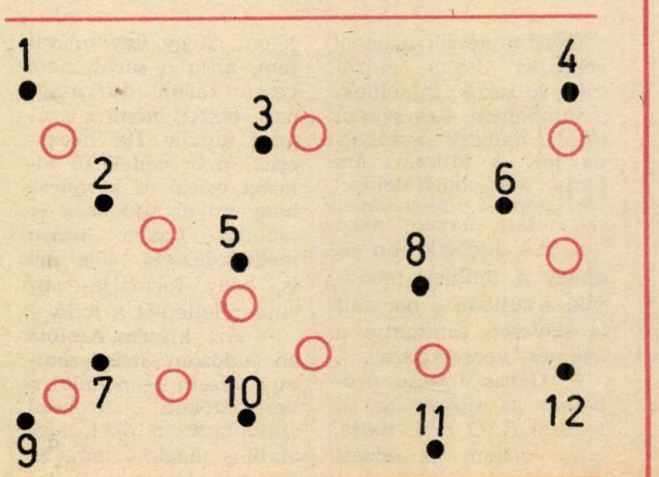

FŐ A SORREND!

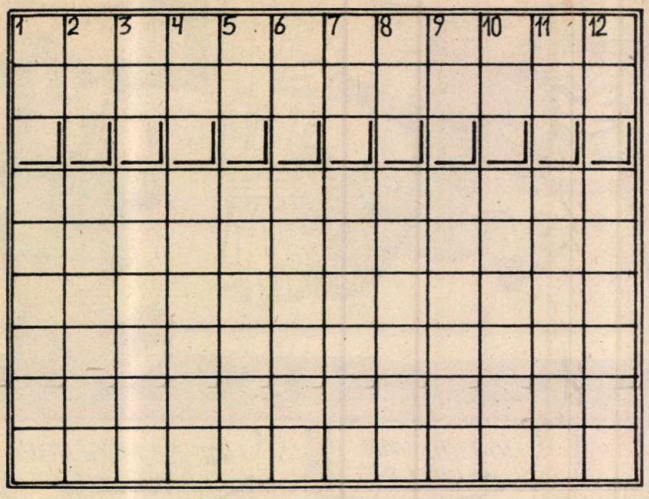

Ha ezeket a kilencbetűs szavakat a függőleges sorokban megfelelőképpen elhelyezed, akkor a vízszintes harmadik (vastagított) sorban jól ismert mondást kapsz megfejtésül.

SZABADSÁG, SZIBÉRIAI, GYERMEKEK, GYAKORLAT, KINTORNÁS, NYEREMÉNY, MAKÓIAKAT, DOMBÓVÁRI, SOROZATOK, GIZELLÁÉK, IGYEKSZIK, PERECEKET.

ELŐ A CERUZÁT!

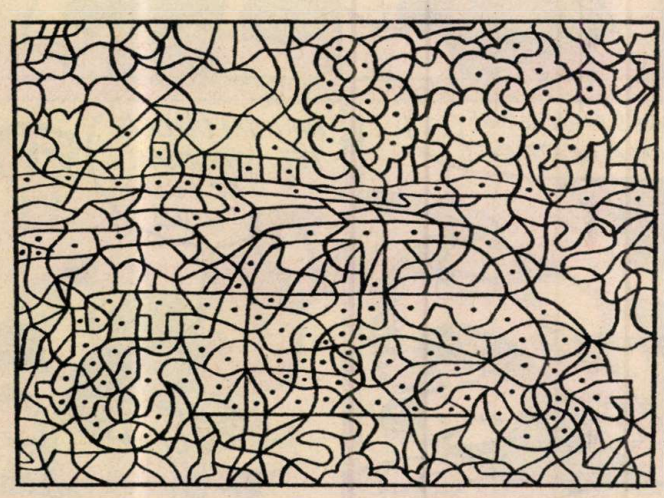

A pontokkal jelzett mezőket feketítsd be, és így megtudod, hogy mi rejtőzik a kisze-kusza vonalak között.

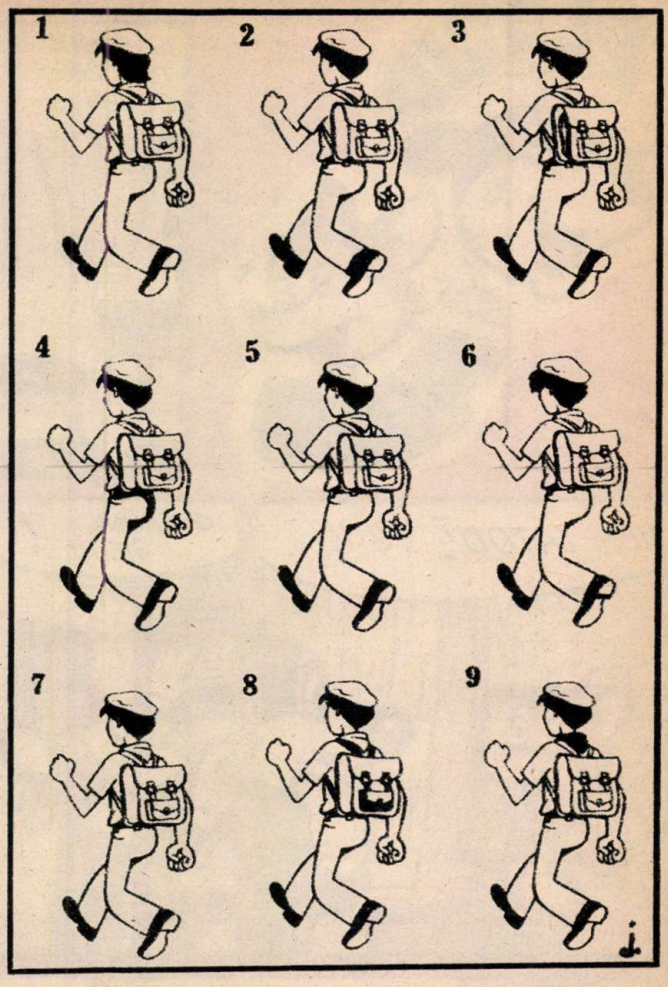

JÓ SZEM kell hozzá. Kilenc fiú megy az iskolába. Valamennyien egyformák? Nem. Közülük csak kettő egyezik meg mindenben. Állapítsd meg, hogy melyek azok?

NYERTESEK

A 2. szám rejtvényeinek megfejtéséért Pajtás-tollat és -matricát kapnak: Bácskai Rita, Budapest XVII.; Tordai Klára, Budapest XIX.; Czéder Andrea, Komló; Dósa Csaba, Szolnok; Farkas Matild, Makád; Flögl Rita, Bóly; Hajdú Imre, Szeged; Kácsor Csaba, Baja; Kertész Ferenc, Rácalmás; Kisér Gábor, Táborfalva; Kis Szilvia, Irsa; Kiss László, Ökörirtófülpös; Mihály Teréz, Maglódnyaraló; Mikó János, Szőlősgyörök; Németh Gábor, Egervár; Oláh Csilla, Nagykőrös; Oláh Katalin, Marcali; Pető Róbert, Komló; Rost Margit, Bátorliget; Wittmann Eszter, Pilisszentiván.

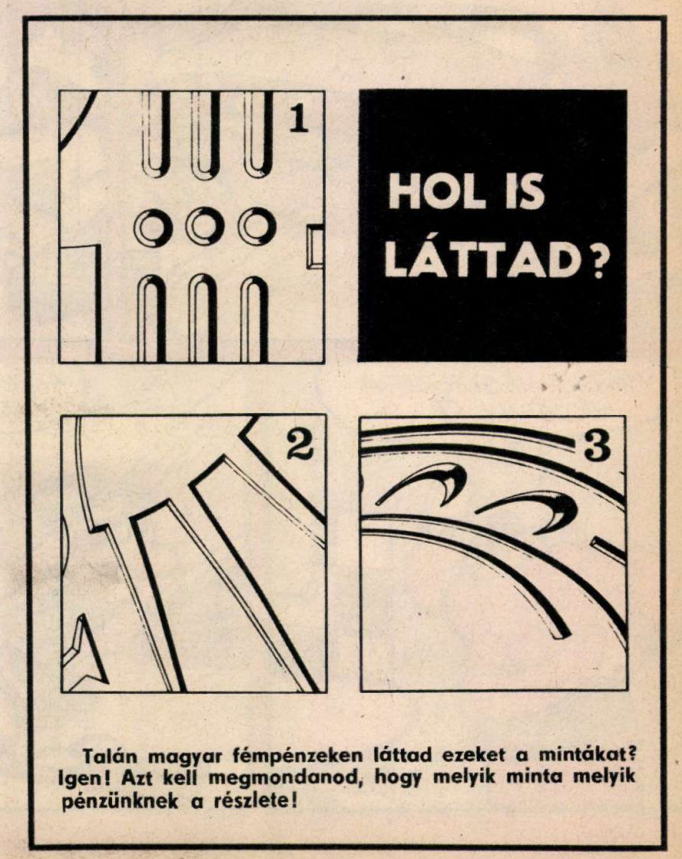

Talán magyar fémpénzeken láttad ezeket a mintákat? Igen! Azt kell megmondanod, hogy melyik minta melyik pénzünknek a részlete!

PLACID ÉS MUZO

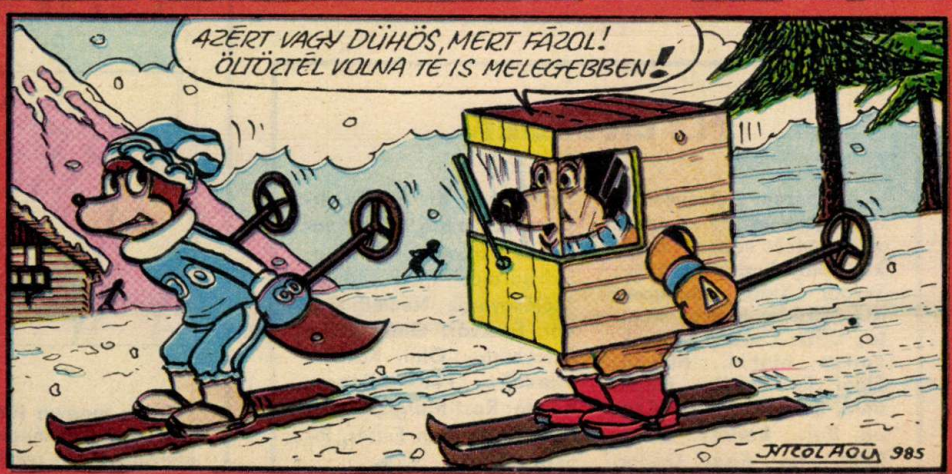

COPYRIGHT BY EDITION VAILLANT

LEVELEZNÉNK

ÖTÖDIKESEK LEVELEIT VÁRJUK:

RADNAI EDIT, Jászalsószentgyörgy, Wesselényi u. 4. — 5054 ROSTA ZSUZSA, Káld, Lenin út 8. — 9673; LENCSÉS MÓNIKA, Tokod-Altáró, Asztalos S. út 9. — 2532; BERNÁTH ERZSÉBET, Kazincbarcika, Szabó Ervin u. 2. III. 1. — 3700;

HATODIKOSOK ÍRJANAK:

HUDÁK MIKLÓS, Balsa, Kolozsvári út 11. — 4468; GÖRÖG TEODÓRA, Ajka, Móricz Zs. u. 5. I/3. — 8400; DZSUBÁK ÁGNES, Ajak, Hajnal út 21. — 4524; PÁSZTOR PÉTER, Nagykőrös, Eötvös K. u. 23. — 2750; FARKAS NÓRA, Mezőzombor, Ady E. út 16. — 3931; BALÁZS ZSUZSANNA, Imrehegy, Petőfi S. u. 5. — 6238; EGYHÁZAS EDE, Egyházasdengeleg, Rákóczi út 93. — 3043; PÁLFI ANDRÁS, Budapest, Harmat u. 38. — 1105; KATONA KATALIN, Kállósemjén, Ady E. u. 12. — 4324; HUNYADI ERZSÉBET, Kállósemjén, Toldi út 11. — 4324; FAZEKAS CSILLA, Békéscsaba, Rezeda u. 3. I. 3. — 5600; MÓCZÁR EDIT, Kunszállás, Tanya 101. — 6115;

HETEDIKESEK BARÁTSÁGÁT KERESSÜK:

MOLNÁR ERIKA, Mezőkovácsháza, Szabadság út 17. — 5800; GYURICZA KATALIN, Szentes, Somogyi B. u. 57. — 6600; JUHÁSZ ANIKÓ, Bugyi, Munkácsy u. 8. — 2347; NAGY KRISZTINA, Szegvár, Hunyadi J. u. 23. — 6635; HAJNAL TÜNDE, Mezőhegyes, Deák F. u. 24. — 5820; BACSÓ JUDIT, Ózd, Munkás út 4/1. — 3600; GECSEY ILDIKÓ, Budapest, Baross G. telep, Szlatina 14. — 1224; ANGA ZSUZSA, Tardona, József A. u. 22. — 3644; SZABÓ MÁRIA, Szigethalom, Rákóczi út 52. — 2315; VIGH RÓZSA, Tiszacsege, Kossuth út 10/a. — 4066; FAZEKAS ERIKA, Kecskemét, Somogyi B. u. 3. — 6000; SZEIBERT ÁGNES, Tapolca, Dimitrov t. 5. 1. e. 101. — 8300; BALOGH ZSUZSA, Miskolc, Zamenhof u. 3. — 3530; SZERDAHELYI BEATRIX, Budapest, Nagytétény, Barackos út 45. — 1224; DURJANC ÉVA, Pilis, Petőfi S. u. 28. — 2721; GERE GYÖNGYI és barátnői, Oroszlány, Mészáros L. út 21. — 2840; CSÁTI ILONA, Tiszaladány, Somogyi I. út 4. — 3929; SZEGHŐ ÁGNES, Mezőnyárád, Toldi u. 33. — 3421; HALÁSZ KATALIN, Türje, Széchenyi út 67. — 8796; SZABÓ ÉVA, Türje, Ady E. út 9. — 8796;

MIT üzen a Pajtás?

BALGA ZOLTÁN, Szentes, Általános Iskola, Tanácsköztársaság út — 6600: Új iskolába költözni nagy öröm, izgalmas dolog. Egy csapat névadóünnepsége pedig felemelő élmény, főleg ha olyon színvonalas program, műsor teszi emlékezetessé, mint amilyenről beszámoltál. Kívánunk az újdonsült Hámán Kató Úttörőcsapatnak színes, vidám úttörőéletet, szép eredményeket az elkövetkezendő évekre.

PETŐ KLÁRA, Kisvárda, Hulics u. 20. — 4600: Valóban jól érezted: téves az az állítás, hogy a jogász munkájához sok nyelv ismerete szükséges. Még az idegenvezető és tolmács hivatásához is elegendő két-három nyelv alapos tudása. A jogi pályához történelemből és magyarból kell majd felvételizni az egyetemre.

DARÓCZI ZSUZSA, Szeged-Felsőváros, 331. ép. — 6723: Riportalanyaink címét nem tartjuk nyilván, így nem is őrizzük meg, tehát a fotókon látható gyerekeknek nem tudjuk továbbítani leveleteket.

NAGY MÁRIA, Tata, II. Jókai u. 12. — 2890: Leveledből úgy tűnik, nem akarsz óvónő lenni. Akkor miért jelentkezel az óvónőképző szakközépiskolába? Próbálkozz inkább a gimnáziummal, így nem veszed el a helyet olyanok elől, akik esetleg valóban óvónőként szeretnének dolgozni majd. Egyébként a kérdésedre válaszolva: e szakközépiskolából mindkét kérdezett felsőoktatási intézménybe lehet jelentkezni.

GYŐRI GYÖNGYI, Tiszasüly, Kossuth u. 9. — 5061: Mint minden főiskolára és egyetemre, így a Színház- és Filmművészeti Főiskolára is csak érettségi után lehet jelentkezni. De ha úgy érzed, hogy a gimnázium túl nehéz lenne neked, akkor javasoljuk, inkább mondjál le erről a pályáról és jelentkezz valamelyik szakmunkásképzőbe.

SOMOGYI ÉVA, Eger, Kassai u. 28. — 3300: Kottákat hanglemezboltokban, zeneműboltokban és nagyobb könyvesboltokban lehet vásárolni.

FARKAS KAROLA, Mindszent, Csokonai u. 12. — 6630: Már többször felhívtuk olvasóink figyelmét arra, hogy színészek, énekesek, együttesek fotóját, címét nem áll módunkban elküldeni. Így a te kérdésedet sem tudjuk teljesíteni.

KOVÁCS TÜNDE, Gyöngyös, Szövetkezeti u. 1. — 3200: Örömmel olvastuk, hogy nagy segítséget nyújt számotokra az Úttörő zsebkönyv, rendszeresen elvégzitek a benne szereplő feladatokat, s kitöltitek a megfelelő rovatokat. Annál is inkább hasznos dolognak tartjuk ezt, mivel a zsebkönyv kiadásának éppen az a célja, hogy támpontot adjon és elősegítse úttörőmunkátokat.

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő:
SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes:
FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó:
DR. PETRUS GYÖRGY
igazgató

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 321-987
321-988
321-989

Postafiók:
Bp. 62. Pf. 508. 1397

Kiadóhivatal:
Budapest, Révay u. 16. 1965
Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj:
Egész évre 139,50 Ft
I. félévre 77,50 Ft
II. félévre 62 Ft

81.0388 Athenaeum Nyomda
Kozma utcai üzeme, Budapest
Rotációs mélynyomás

Felelős vezető:
Soproni Béla
vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 695

Olvasószerkesztő:
SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő:
CZIFFERSZKY BÉLA
FORRAI JÁNOS

Az apacsok kapitánya 7

COPYRIGHT BY EDITION VAILLANT

OLIMPIA AZ ERESZTVÉNYI „ALPOKBAN"

RIPORT A 2–5. OLDALON

81/8
XXXVI. ÉVF. ● 1981. FEBR. 26. ● ÁRA: 4 Ft.
PAJTÁS

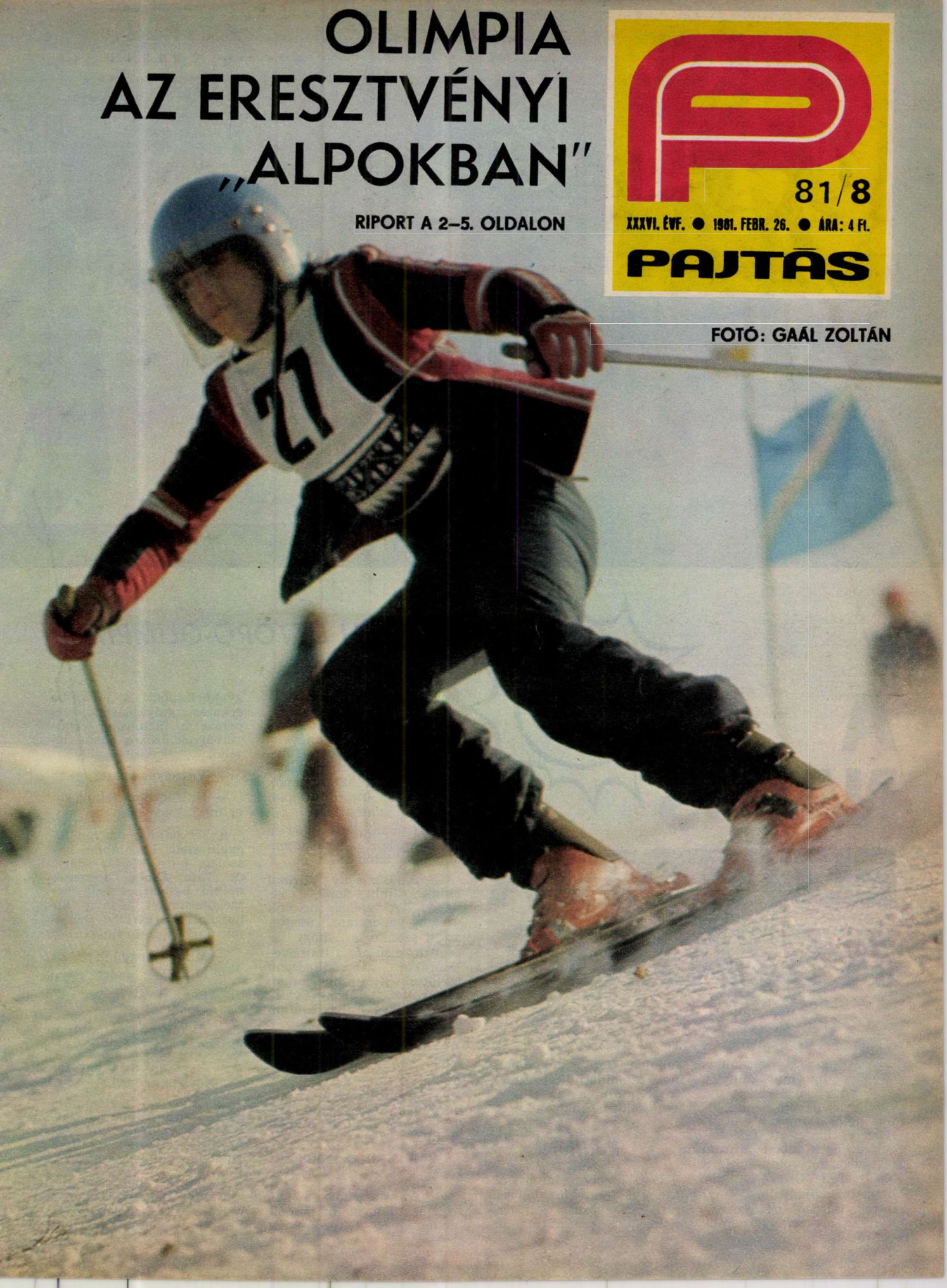

FOTÓ: GAÁL ZOLTÁN

A legeredményesebb fiú versenyző a salgótarjáni sífutó: Brezniczki János

Az újítások viadalának is nevezhetnénk az eresztvényi téli úttörő-olimpiát. A legérdekesebb, hasznos újítás: a biatlonban a felnőttekhez hasonlóan céltáblára lőttek a gyerekek.

XVI. TÉLI ÚTTÖRŐ-OLIMPIA

A NAP IS ELTÁTOTTA A SZÁJÁT

A nap, legalábbis úgy tűnt, annyira rácsodálkozott a sikongva nevető, önfeledten síelő, szánkózó gyerekseregre, hogy ott feledkezett az ég közepén. Mintha odaszögezték volna, amíg a XVI. Téli Úttörő-olimpia havasszámainak döntői tartottak, hűséges nézője maradt az eresztvényi domboldalon pergő eseményeknek. Mondhatni, tátott szájjal bámulta a sok tehetséges síelőt, szánkózót...

Ródlióra

Hej, ha beszélni tudna! Mennyi mindent mesélne... Nagyoroszi két bajnokáról, s tanárukról biztosan szólna. Ez a kis község, Nógrád megyei település, alig kétezer lélek él itt. Júliusban új testnevelő, Vass József került a faluba. Azóta alig hagytak a hátuk mögött hat hónapot, s máris két úttörő-olimpiai bajnokot avathattak.

— Hogyan lett sport a szánkózásból? — kérdezem a boldog tanárt.

— A Börzsöny lábánál élünk, dimbes-dombos vidéken. A síelés nekünk drága, gondoltam, megteszi a szánkó is. Ahogy leesett az első hó, a testnevelésórákat a ródlipályán tartottuk. Kifelé menet nem értem utol a srácokat, visszafelé jövet alig tudtam összeszedni őket.

— Mi szükséges ahhoz, hogy valaki jól szánkózzon?

— Egyensúlyérzék, rítmusérzék, gyors gondolkodás, bátorság, jó fizikai erőnlét.

— Miből áll a szánkóedzés?

— Az irányítás, a kanyartechnika, a bukkanók biztonságos leküzdésének gyakorlásából, a jó célba érkezés súlykolásából és persze a biztonsági rendszabályok örökös elismétléséből.

— Veszélyes sport?

— Ha fegyelmezettek vagyunk, akkor nem.

A két bajnok nagyon fegyelmezett. Legalábbis látszólag, mert Madár Mária és Tóth Csaba pisszenés nélkül hallgatja végig beszélgetésünket. Csaba kihasználva a percnyi szünetet, tanárához fordul:

— Mikor megyünk?

— Mindjárt, miért?

— Beázott a cipőm, fázik a lábam.

— Akkor máris indulj a buszhoz.

— Jó, csak még egyszer szeretnék lecsúszni.

— Csaba — tartóztatom még —, úttörő-olimpiai bajnokságot nyertetek, mi volt az első dolgotok, amit a verseny után csináltatok?

— Hát — néz rám —, csúsztunk néhányat. Nem a pályán, ott versenyeztek Egy kicsit odább. Ahol me-

Rajtol a váltó mezőnye

A célegyenesben...

Kit a léc visz,
ki a lécet.
Így is jó, úgy is...

Jelképnek is
beillő mosoly,
ilyen vidám
volt az úttörő-olimpia

redekebb. — Ezzel kézenfogja az ugyancsak negyedikes Marit, s indulnak a lejtő teteje felé. Arcukról valami olyasmit olvasok le, hogy jó úttörő-olimpiai bajnoknak lenni, de még ennél is pompásabb szánkózni...

Népszerűség és nátha

Minden sportesemény-nek vannak kiemelkedő hősei, akiket érdeklődés vesz

A NAP IS ELTÁTOTTA A SZÁJÁT

„Az előbb még alattam volt, miért fordult vissza?..."

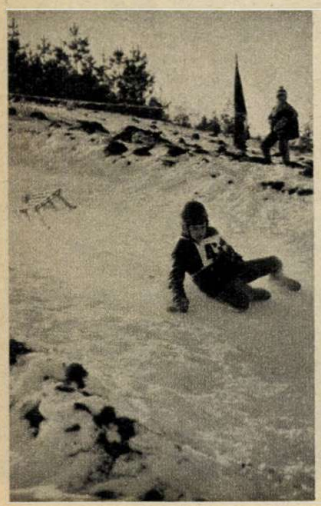

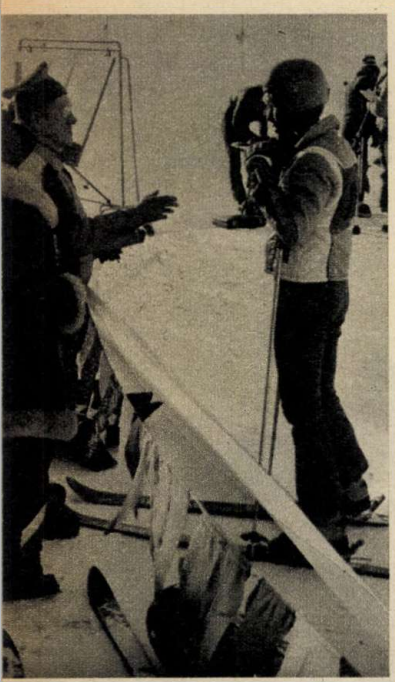

Rögtönzött értékelés, közvetlenül a célba érés után

körül, népszerűségben fürdenek. Salgótarjánban kétségkívül Brezniczki János volt az egyik főszereplő. A hazaiak kedvence, három arany- és egy ezüstérmével a legeredményesebb fiúversenyző különdíját is elnyerte, s mellesleg megszerezte Nógrád megye 25. úttörő-olimpiai bajnoki érmét is. A nyolcadikos sífutót azonban nemcsak a szeretet, a baráti figyelmesség lengte körül.

A nátha is.

— Őszintén szólva nem számítottam arra, hogy az északi összetett versenyben első leszek — vallja be köhögéssel küszködve. — Alaposan megfáztam, elszopogattam egy csomó Faringoseptet, remélem nem számít doppingnak.

— Élvezetesnek találod a sífutást?

— Igen. Szeretem a csendes erdőt. Valószínűleg ezért választottam a sífutást. Nyáron nagyapámmal nagyokat túrázunk, télen síelek.

— Továbbtanulsz?

— Ha felvesznek a gimnáziumba, talán.

— Talán? Milyen tanuló vagy?

— Négy egész kilenc tized az átlagom.

— Hű, de szerény vagy. Mi szeretnél lenni?

— Erdész, természetesen.

A meglepetések bajnoka

Egy másik, remek teljesítményt nyújtó sífutó, Kolyvek László, Borsodból érkezett. A nyurga, szőke fiú nagy fölénnyel nyerte a fiatalabb korosztály versenyét futásban, biatlonban, s ezzel az északi összetettben is. Meglepő tényekkel rukkolt elő rövid beszélgetésünk során.

— Melyik iskolába jársz?

— A miskolci 10-es iskolába. Hatodikos vagyok.

— Hányadikos? — s megkapaszkodom egy közeli fában. Laci ugyanis legalább százhetven centi magas.

— Hatodikos — erősítette meg.

— Mióta síelsz?

— Szeptemberben kezdtem el.

Erre már nem feleltem semmit. Csak akaratlanul is számolni kezdtem, mondjuk ötévi síelés, milyen verseny megnyeréséhez elég? Nem, hangosan nem szóltam semmit, de remélem, Laci is jól tud számolni...

Bőcs Ferenc
Fotó: Gaál Zoltán

EREDMÉNYEK

A XVI. TÉLI ÚTTÖRŐOLIMPIA HAVAS SZÁMAI ORSZÁGOS DÖNTŐJÉNEK EREDMÉNYEI. Szánkó. Fiúk. Negyedik korcsoport (23 induló). Bajnok: Németh Gábor (Baranya, Pécs, Vasasi Általános Iskola, testnevelő: Papp Dezső) 55,7, 2. Végh György (Borsod) 56,2, 3. Janák (Nógrád) 58,6. Harmadik korcsoport (23). Bajnok: Sógor Tamás (Nógrád, Borsosberény, testnevelő: Holmann Ferenc) 55,2, 2. Kiss (Pest) 56,2, 3. Nagy (Heves) 56,6. Második korcsoport (23). Bajnok: Tóth Csaba (Nógrád, Nagyoroszi, testnevelő: Vass József) 53,0, 2. Tarr (Hajdú) 53,3, 3. Bereti (Heves) 54,1. Leányok. Negyedik korcsoport (22). Bajnok: Fejes Judit (Budapest, Sodronyos úti Ált. Isk., testnevelő: Balázs György) 59,5, 2. Holub (Baranya) 61,3, 3. Györgyi (Vas) 65,7. Harmadik korcsoport (23). Bajnok: Orosz Ildikó (Borsod, Szerencs, Hunyadi J. Ált. Isk., testnevelő: Stajz István) 61,1, 2. Papp (Veszprém) 62,5, 3. Koubek (Pest) 65.3. Második korcsoport (22). Bajnok: Madár Mária (Nógrád, Nagyoroszi, testnevelő: Vass József) 56,3 2. Kordé (Baranya) 59,7. 3. Kovács (Békés) 68,0.

Sífutás. Fiúk. Negyedik korcsoport (26). Bajnok: Breznicki János (Nógrád, Salgótarján, Petőfi Sándor Általános Isk., testnevelő: dr. Kinczel Ferencné) 15,34, 2. Barthus (Nógrád), 15,36, 3. Komjáthy (Heves) 15,58. Harmadik korcsoport (19). Bajnok: Kolyvek László (Borsod, Miskolc, 10. sz. Ált. Isk., testnevelő: Tarna Gáborné) 17,02, 2. Almáshegyi (Nógrád) 17,45, 3. Rigler (Nógrád) 18,40. Leányok. Negyedik korcsoport (17). Bajnok: Bereczki Brigitta (Nógrád, Salgótarján, Petőfi S. Ált. Isk., testnevelő: Rákóczi István) 11,11, 2. Galbács (Nógrád) 11,25, 3. Vincze (Nógrád) 11,28. Harmadik korcsoport (22). Bajnok: Garay Karin (Budapest, Kovács L. Ált. Isk., testnevelő: Huszár Aladárné) 12,37, 2. Szentirmai (Heves) 12,57, 3. Barna (Veszprém) 15,22.

Biatlon. Fiúk. Negyedik korcsoport (21). Bajnok: Brezniczki János (Nógrád, Salgótarján, Petőfi Ált. Isk., testnevelő: dr. Kinczel Ferencné) 15,36, 2. Bartus (Nógrád) 15,56, 3. Schiller (Pest) 16,38. Harmadik korcsoport (20). Bajnok: Kolyvek László (Borsod, Miskolc, 10. sz. Ált. Isk., testnevelő: Tarnai Gáborné) 17,19, 2. Dudás (Heves) 19,21, 3. Rigler (Nógrád) 19,38. Leányok. Negyedik korcsoport (23). Bajnok: Galbács Judit (Nógrád, Salgótarján, Petőfi Ált. Isk., testnevelő: Rákóczi István) 12,33, 2. Bereczki (Nógrád) 12,35, 3. Vincze (Nógrád) 12,42. Harmadik korcsoport (16). Bajnok: Szentirmai Márta (Heves, Gyöngyöshalász, testnevelő: Tarnai László) 13,52, 2. Garai (Budapest) 14,54, 3. Dankovics (Pest) 17,31.

Északi összetett. Fiúk. Negyedik korcsoport. Bajnok: Brezniczki János 31,10, 2. Bartus 31.32, 3. Komjáthy (Heves) 32,53. Harmadik korcsoport. Bajnok: Koly-

vek László 34,21, 2. Almáshegyi (Nógrád) 38,11, 3. Rigler 38,18. Leányok. Negyedik korcsoport. Bajnok: Bereczki Brigitta 23,46, 2. Galbács 23,48, 3. Vincze 24,10. Harmadik korcsoport. Bajnok: Szentirmai Márta 26,09, 2. Garay 27,31, 3. Barna (Veszprém) 33,14.

Műlesiklás. Fiúk. Negyedik korcsoport (26). Bajnok: Kosztoványi Norbert (Borsod, Kazincbarcika, Újvárosi Ált. Isk., testnevelő: Ugora István) 59,09, 2. Vörös (Borsod) 54,42, 3. Marthy (Budapest) 55,61. Harmadik korcsoport (33). Bajnok: Dóczé István (Borsod, Miskolc, 41. sz. Ált. Isk., testnevelő Kozma József) 52,22, 2. Csiba (Heves) 53,49, 3. Telek (Nógrád) 55,34. Leányok. Negyedik korcsoport (23). Bajnok: Almási Krisztina (Borsod, Miskolc, 34. sz. Ált. Isk., testnevelő: Decsét Tibor) 56,08, 2. Kunos (Budapest) 56,66, 3. Deák (Borsod) 57,16. Harmadik korcsoport (24). Bajnok: Mohai Krisztina (Nógrád, Salgótarján, Petőfi S. Ált. Isk., testnevelő: Rákóczi István) 54,83, 2. Kánya (Budapest) 58,98, 3. Kővágó (Budapest) 60,87.

Óriás műlesiklás. Fiúk. Negyedik korcsoport (25). Bajnok: Koczka István (Heves, Gyöngyös, 5. sz. Ált. Isk., testnevelő: Szammer Ernő) 60,61, 2. Lőrincz (Heves) 70,82, 3. Kosztoványi (Borsod) 71,97. Harmadik korcsoport (33). Bajnok: Csiba György (Heves, Gyöngyös, 4. sz. Általános Iskola, testnevelő: Lőrincz Imréné) 75,19, 2. Dóczé (Borsod) 75,40. 3. Telek (Nógrád) 77,07. Leányok. Negyedik korcsoport (22). Bajnok: Deák Enikő (Borsod, Kazincbarcika, Pollack M. Ált. Isk., testnevelő: Lehoczki Zoltánné) 76,15, 2. Almási (Borsod) 78,59, 3. Kunos (Budapest) 81,69. Harmadik korcsoport (23). Bajnok: Mohai Krisztina (Nógrád, Salgótarján, Petőfi S. Ált. Isk., testnevelő: Rákóczi István) 81,38, 2. Kánya (Budapest) 81,53, 3. Solymosi (Nógrád) 82,47.

Alpesi összetett. Fiúk. Negyedik korcsoport. Bajnok: Kosztoványi Norbert (Borsod) 2:04,06, 2. Koczka (Heves) 2:06,77, 3. Maróthy (Budapest) 2:15,00. Harmadik korcsoport. Bajnok: Dóczé István (Borsod) 2:07,62. 2. Csiba (Heves) 2:08,68, 3. Telek (Nógrád) 2:12,41. Leányok. Negyedik korcsoport. Bajnok: Deák Enikő (Borsod 2:14.01, 2. Almási (Borsod) 2:14.97, 3. Kunos (Budapest) 2:18.35. Harmadik korcsoport. Bajnok: Mohai Krisztina (Nógrád) 2:16,21, 2. Kánya (Budapest) 2:20,50, 3. Kővágó (Budapest) 2:26,09.

Váltófutás. Fiúk. Bajnok: Budapest „A" (Makai Zoltán, 11,37, Németh Gábor, 12,20, Tóth Miklós, 12,22) 36,19. 2. Nógrád „A" (Breznaiczki, Zánki, Bartus) 36,29. 3. Heves (Szabó, Dudás, Komjáti) 37,12. Leányok. Bajnok: Nógrád (Vincze Katalin 9,55, Galbács Judit 9,53, Bereczki Brigitta 10,09) 29,57. 2. Heves (Martiny, Szentirmai I., Szentirmai II.) 33,02. 3. Budapest (Gönczi, Dobos, Garay) 34,27.

A nem hivatalos megyék közötti pontversenyben: 1. Nógrád 215 pont, 2. Budapest 134, 3. Borsod 128, 4. Heves 126, 5. Pest 48, 6. Veszprém 41.

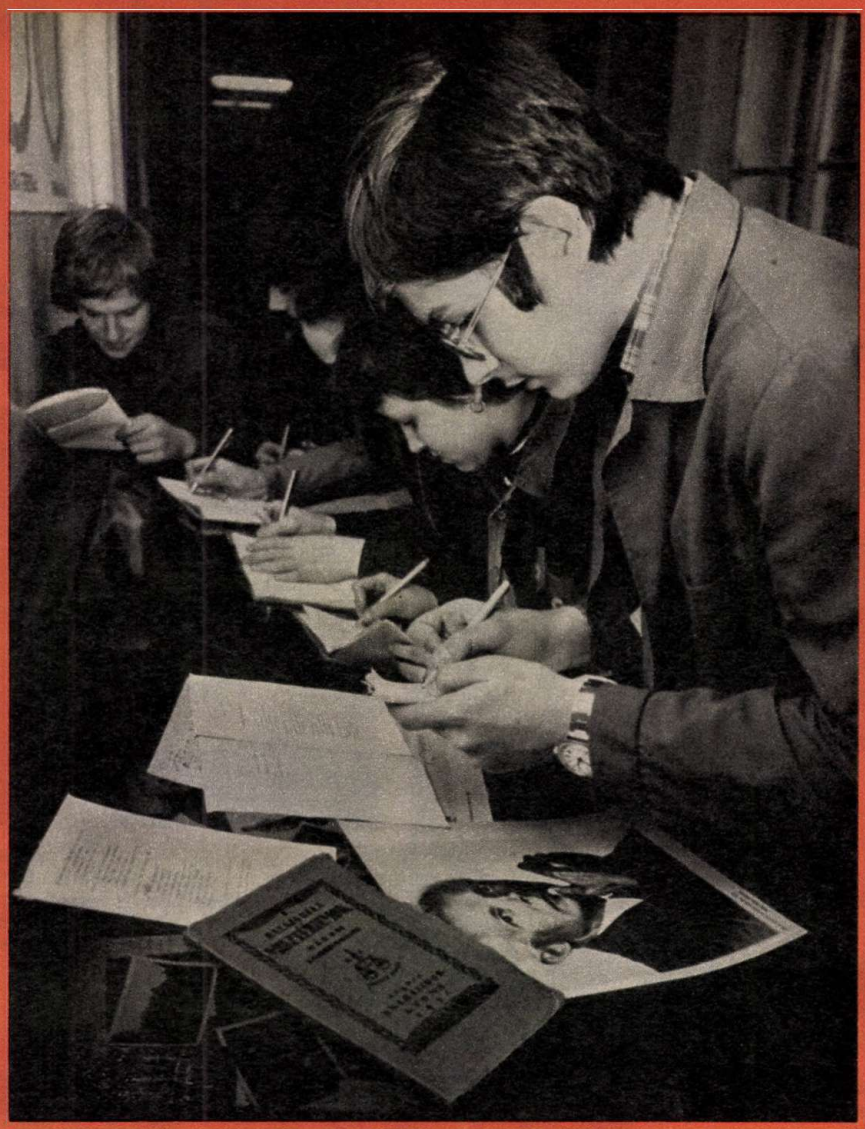

CSILLAGOK, CSILLAGOK

Még a század elején történt. Azon évek egyikében, amikor Bartók Béla megkezdte népdalgyűjtő körútját. Egy énekmondó idős asszony ezt kérdezte tőle: „Mondja már mög néköm, miér' gyűjti maga ezöket a mi parasztos énekeinket?" Bartók így válaszolt: „Azért gyűjtöm, mert szépnek tartom mindegyiket. Olyan szépnek, mint amilyen a ragyogó csillag az égen. Ha nem jegyezném fel, unokáink, dédunokáink talán már nem is ismernék. Pedig ezeknek örökké kell élniük!"

Ma is élnek a népdalok. Most, hogy Bartók Béla születésének századik évfordulójára készülünk, mind több helyen csendülnek föl. A pesti Rottenbiller utcai 1024-es Marx Károly Úttörőcsapat vetélkedőt is rendezett Bartók életéről, munkásságáról és természetesen az általa gyűjtött népdalokról.

Megvan! A „Vargáék ablakja" az, amelyiket Bartók jegyzett föl!

A zsürinek azért nehéz a dolga, mert azt kell eldöntenie, hogy a jó válaszok között melyik a legjobb

A zongorát igazán szerette Bartók. Dobos Laci is ezzel szerzett értékes pontokat csapatának

A citerazenekar három népdalt játszik. Közülük vajon, melyiket gyűjtötte Bartók? Ők ugyanis mindegyiket nagyon szépen adták elő

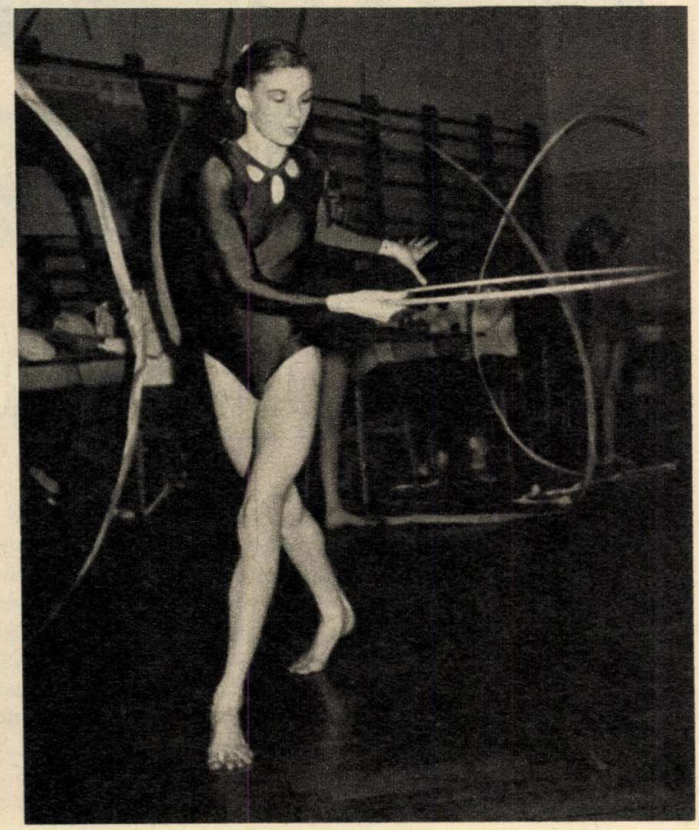

Karasz Lajos képriportja

Csúzi Kati még csak hatodikos, de karikagyakorlata művészi fokot ér el. S mindezt Bartók zenéjére mutatta be.

Bartók Béla századunk egyik legkiemelkedőbb zeneszerzője. Nincs olyan ország ma már a földkerekségen, ahol ne ismernék a nevét, s talán nincs a napnak olyan perce, amikor ne csendülne föl valahol az éter hullámain, a hangversenytermekben, a lemezjátszókon a zenéje. Munkásságával népünk, hazánk hírnevét öregbítette, s példát mutatott: hogyan kell elősegítenünk a közeli és távoli népek barátságát, együvétartozását. Ismernünk kell őt és munkásságát. Az alábbi kérdéseinkkel próba elé állítunk: te mit tudsz róla! Hány kérdésre adsz megfelelő választ?

(Válaszaidat a 31. oldalon ellenőrizheted.)

Összeállította: Füleki János

ISMERED BARTÓKOT?

1. 1903-ban mindössze 22 éves volt, amikor megkomponált egy – ahogy ő nevezte: „szimfóniai költeményt". A XIX. század nagy magyar államférfiának állít emléket. Kinek? (Kép: a fiatal Bartók.)

2. Az alábbi két népdal közül az egyiket Bartók gyűjtötte. Melyiket?

Magas a rutafa,
ága elágazik . . .

Este van már késő este,
kilencet üt az óra . . .

3. 1908–1909-ből való ez a füzet, amelyben a zeneszerző a legkisebbekre gondolt. Milyen hangszerre írta ezeket a darabokat?

4. Bartók sorai ezek: „. . . nem azért becsülöm . . . , mint a legjobb magyar zenészt, mert barátom, hanem azért lett egyetlen barátommá, mert (nagyszerű emberi kvalitásaitól eltekintve) a legjobb magyar zenész". A kép segítségével mondd meg, hogy kiről szólt?

5. E három kottarészlet egy-egy magyar népdal kezdő sora. Mindhármat Bartók Béla gyűjtötte. Melyek ezek?

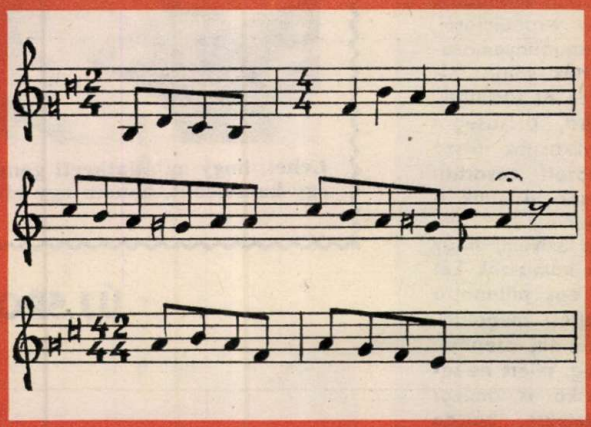

6. Nemcsak a magyar nép ősi dalait gyűjtötte, hanem a szomszédos népekét is. Ez a kép 1907-ben Zobordarázs községben készült. Öltözetük alapján következtess, milyen anyanyelvűek lehetnek?

7. Ennek az épületnek kettős jelentősége van Bartók Béla életében: tanított benne, és nagytermében sok hangversenyt adott. 1940. október 8-án itt került sor utolsó európai hangversenyére. Hol van ez az épület, és mi a neve?

8. 1923. november 19-én mutatták be a „Táncszvit" című alkotását. Milyen alkalomra írta ezt? Mit ünnepelt akkor az ország?

9. Melyik műve jut eszedbe erről a képről? Mi a címe és mi a műfaja?

10. Egyik művének ez a címe: „Zene húros-, ütőhangszerekre és cselesztára." Mi az a cseleszta?

11. Mi a címe annak az öttételes nagyzenekari művének, amelyet már távol szülőhazájától, amerikai emigrációja idején – 1943. augusztus 15. és október 8. között írt?

12. Bartók Béla sírja Amerikában. Melyik hónap, melyik napján halt meg?

?!

Bocs, hogy közbeszólok, ártottam magam a minap néhány fiú beszélgetésébe a budapesti Sugár üzletközpontban. Itt is, mint a fővárosban oly sok helyen másutt, kiragasztották a rendőrség felhívását, amelyben a lakosság segítségét kérték a bölcsődés Csapánszkij Orsolya felkutatásához. Ez a néhány soros írás, egy-két fénykép késztette hangos elmélkedésre a gyerekeket a Sugárban. Pillanatok alatt tervet szőttek egy kutató expedícióról, aztán szó esett arról is, hogy magánnyomozóként már régen megkísérelhették volna felgöngyölíteni ezt az ügyet. Éppen itt tartottak, amikor közbevágtam: „Kalandra, dicsőségre vágytok?" kérdeztem a nyolcadikosnak látszó fiúkat. „Nem, nem" – tiltakozott zavartan egyikük, majd hozzátette: „Csak játszunk a gondolattal": „Tényleg segíthetnénk..."

Már az is megmelengette a szívem, hogy ezek a borzas, pelyhedző állú kamaszok két edzés, vagy két diszkó között egy pillanatra megálltak, hogy e szomorú rejtély megoldásán töprengjenek. Az utolsó mondat azonban egyenesen mellbevágott. Tényleg, miért ne segíthetnének ők is, most és máskor is, amikor friss szemekre, figyelő tekintetekre, bátran szólásra nyíló szájakra van szükség. Sok, sok olyan embert szeretnénk magunk körül tartani, akik ezekhez a fiúkhoz hasonlóan, eljutnak a felismerésig: segíthetnek valakiknek – már azzal is, ha nyitott szemmel járnak a világban.

A kislány azóta szerencsére megkerült. Ez azonban nem változtat a lényegen: minél több ilyen ember él majd közöttünk, annál kevesebb lesz a valószínűsége, hogy ilyen pokoli történet előfordulhat nálunk.

(bőcs)

ELVARÁZSOLT KIRÁLYLÁNY

Lehet, hogy az állatkerti gondozó nem is sejti: a karján nem egy kaméleont, hanem egy elvarázsolt királykisasszonyt tart?

ÚJ SPORTÁG?!

Szélszánkózók a balatonfüredi mólónál

IZOM-LECKÉZTETÉS

Az igazi síelés ott kezdődik, amikor nem a lécek viszik a sielőt, hanem a sí gazdája elképzelése szerint kanyarog a léc. Ehhez elengedhetetlenül szükséges a biztonságos forduló technika. Léceiteket rézsútosan engedjétek neki a lejtőnek, közben a völgy felé eső lábatokra helyezzétek a testsúlyt. Ebből az ún. rézsút siklásból a lécet erőteljes saroknyomással fordítsátok a hegy felé, és álljatok meg. Próbáljátok ezután sorozatban végrehajtani, de közben ne álljatok meg. Innen már csak egy lépés az alaplendület, az igazi fordulás. Rézsút siklásból lendület a hegy felé, hóeke támaszon át (testsúlyáthelyezés!) a másik léc zárása, majd párhuzamos lécekkel történik a kivezetés.

Itt még nagyobb szerepe van a bottámasznak, és a helyes testtartásnak. A vállak ne forogjanak a lécek irányába, maradjanak mindig a völgy felé fordulva, a térdeket pedig hajlítva döntsétek a hegy irányába. A terephullámokat a térd rugózó játékával kell kiegyenlíteni (1. kép).

Ügyeljetek arra, nehogy nagyon „elszaladjon" veletek a léc, gyors és erőteljes fordulókkal (élezés!) szelídítsétek meg a „járgányt". Nagyobb meredeken, ha nincs erős keresztforgalom, megnézhetitek, mire képesek a lécek. Nyílegyenes siklással zúduljatok alá, de nagyon figyeljetek a lesikló testtartásra (tojás technika): Kissé nyitott lécek, térdhajlítás, felsőtest előre dől. A léceket kapjátok a hónotok alá (2. kép).

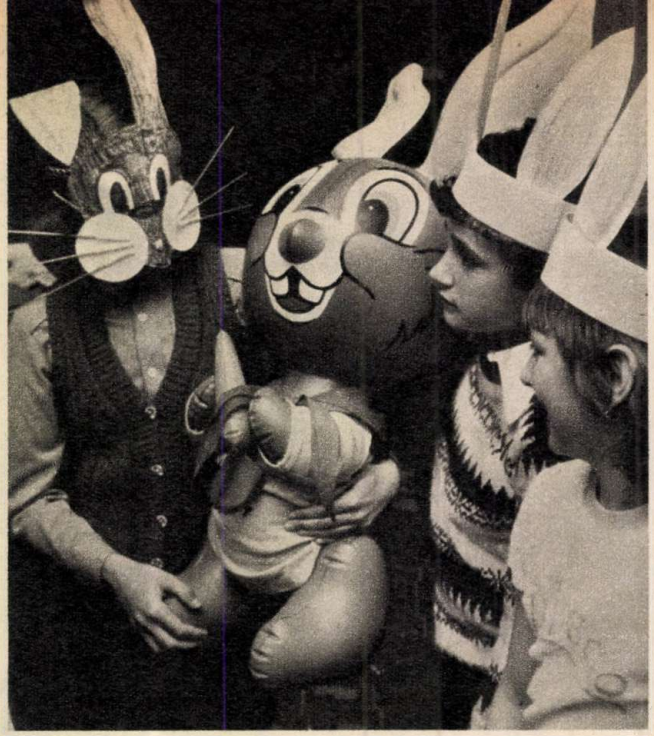

„NYUSZIBÁL"

A gyöngyösi városi úttörőház hét úttörőcsapat – mintegy kétszáz kisdiákja – részvételével az idén is megrendezte a hagyományos „nyuszibált". A hangulatos eseményen a 2. számú általános iskola kisdobosai színes műsorral kedveskedtek, ezután diskó szerepelt a programban. Végül a szokásos tombola következett, amelynek főnyereménye – az alkalomhoz illően – egy élő, piros szemű, fehér nyuszi volt.

PÁLYÁN MARADNI

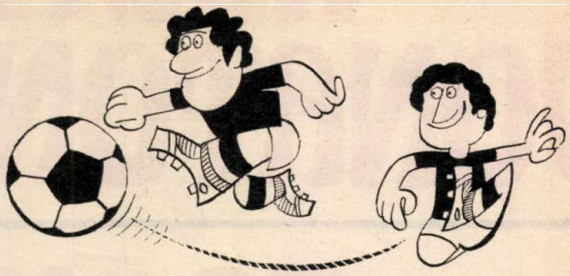

Általános iskolás fiúk! Szervezzetek kispályás labdarúgócsapatokat iskolátokban, lakótelepeteken, falvaitokban, utcátokban, és jelentkezzetek a PÁLYÁN MARADNI vetélkedőre!

A PÁLYÁN MARADNI mérkőzéseit közvetíti majd a televízió. A kispályás szabályok szerint a Lőrinci Sportcsarnokban lejátszandó mérkőzés győztese pályán marad, azaz játssza a következő mérkőzést az újabb kihívóval. Ha egy csapat háromszor egymás után győz, díjat kap, és nem mérkőzik tovább, csak egy későbbi időpontban, a „PÁLYÁN MARADNI" győzteseinek kupájában. Testnevelő tanáraitoktól, szüleitektől kérjetek tanácsokat! A jelentkezők közül sorsolással döntjük el az először mérkőző két csapatot. Ne feledjétek, remekül védeni, szabályosan szerelni, trükkösen cselezni, a társat jó átadással szöktetni, kicsi és nagy gólt lőni, fejelni, a csapat győzelmeinek örülni nagyszerű dolog! Tehát jelentkezzetek a PÁLYÁN MARADNI vetélkedőre!

Címünk: Magyar Televízió gyermekosztálya, Budapest, Szabadság tér 17. – 1810. A borítékra feltétlenül írjátok rá: „PÁLYÁN MARADNI."

FIGYELEM, ITT VAGYOK... címmel jelent meg Karda Beáta első nagylemeze. Az új, eddig ismeretlen stílusú, egyéni hangvételű albumból sikerszámnak ígérkezik a „Bemutatlak a szüleimnek", és az „Engedj el, mama" című dal.

A HÉT VICCE

– Tanító néni, ugye a felnőttek bátrabbak, mint a gyerekek?

– Hát... legtöbbször igen.

– És a tanító néni is nagyon bátor?

– Remélem. De miért kérded?

– Mert én nagyon félek attól a kisegértől, ami ott van az asztal alatt.

EGY KÉP – EGY MONDAT

Ott repül a kis sielő! – még a szám is tátva marad a látványtól!

ZSIBONGÓ

ÁLOM VONATON ZSÁK UTCÁBAN

Úgy kezdődött, hogy Budapesten, a Mexikói út melletti síneken meglátunk egy árva vasúti kocsit. Öreg volt és elhagyatott, látszott rajta, hogy már régen nem utazott rajta senki. Jó lenne őrsi búvóhelynek — gondoltam —, és csoda tudja, hogyan, hogyan nem: egyszerre csak azon kaptam magam, hogy teljesen odavagyok a vagonért. Alig vártam, hogy megbeszélhessem a dolgot az őrs tagjaival. Mondanom sem kell, a lányok irtóra belelkesedtek, és ezzel meg is kezdődött a mi hosszú, csaknem fél évig tartó kálváriánk.

Először a Nyugati egyik rendező pályaudvarára mentünk, ahol találtunk egy bácsit, akinek elmondtuk, mit akarunk. Tessék elképzelni, nem nevetett ki bennünket. Javasolta, hogy vonjunk be az akcióba egy felnőttet is, úgy könnyebb lesz. Beavattuk a dologba iskolánk csapatvezetőjét, és rettenetesen boldogok voltunk, mert ő sem nevetett, mi több, eljött velünk az állomásfőnökségre. A főnökségről telefonáltak a Tatai úti nagy bontótelepre, s mondták az ottani üzemvezetőnek, hogy fontos ügyben hamarosan felkeresi a telepet a Párduc őrs.

Egész délután mentünk, amíg végre odaértünk. Papp László üzemvezető fogadott bennünket. Azt mondta, szerinte egy kiselejtezett vasúti kocsit meg lehet kapni négy-ötezer forintért. Pénzt kell szerezni — jelentettem ki az őrs tagjainak, és pillanatok alatt megszerveztünk egy óriási papírgyűjtő akciót. Tízen húszfelé futottunk, és valóságos papírtengert hordtunk össze az egyik MÉH-telepre. Nem viccelek, tele volt az udvar papírral. Azt hittük, vagonnyi pénzt kapunk érte. Amikor a kezünkbe nyomták a százhatvan forintot, nem tudtuk, hogy sírjunk vagy nevessünk.

A nehéz helyzet mindig szül pár jó ötletet. Eszembe jutott, hogy van a mi sulinknak egy kedves „nagybácsija", gondos pártolója, a Betonútépítő Vállalat, amelynek KISZ-esei sokat törődnek velünk. Hol kondícionálótermet alakítanak ki az iskola pincéjéből, hol kirándulást szerveznek a számunkra, hol üzemlátogatásra visznek bennünket, szóval, ott segítenek, ahol tudnak.

Gyorsan kitaláltuk, hogy elmegyünk a legközelebbi KISZ-taggyűlésre, ahol aztán elmondjuk, hogy miben sántikálunk, és kérjük a segítségüket. Így is lett. A KISZ-eseknek nagyon tetszhetett az ötlet, mert megszavaztak nekünk háromezer forintot. Ez már valami! Futottunk a bontótelepre Papp Laci bácsihoz, s elújságoltuk, hogy gyűlik a pénz. Laci bácsi elmosolyodott, és azt mondta, úgy áll a dolog, hogy ingyen is kaphatunk kiselejtezett vasúti kocsit. Sőt! A bontótelepiek vállalják, hogy a helyszínre szállítják és elkészítik alá a betonalapot.

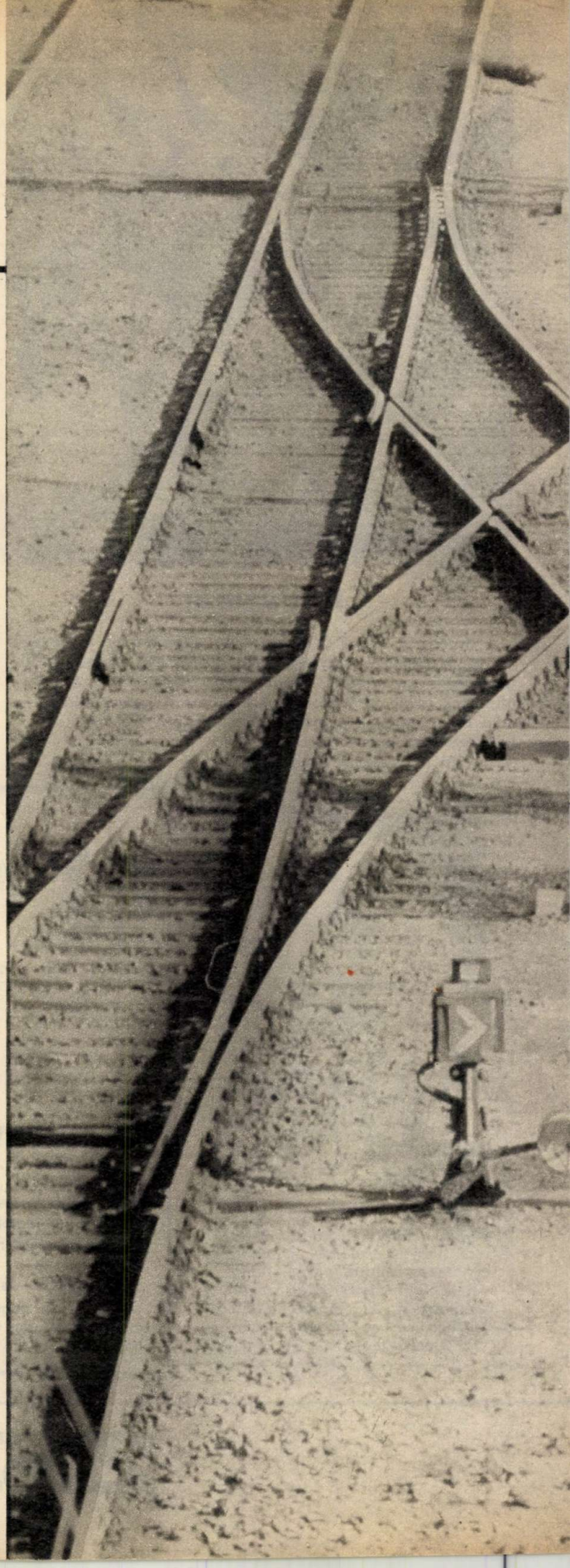

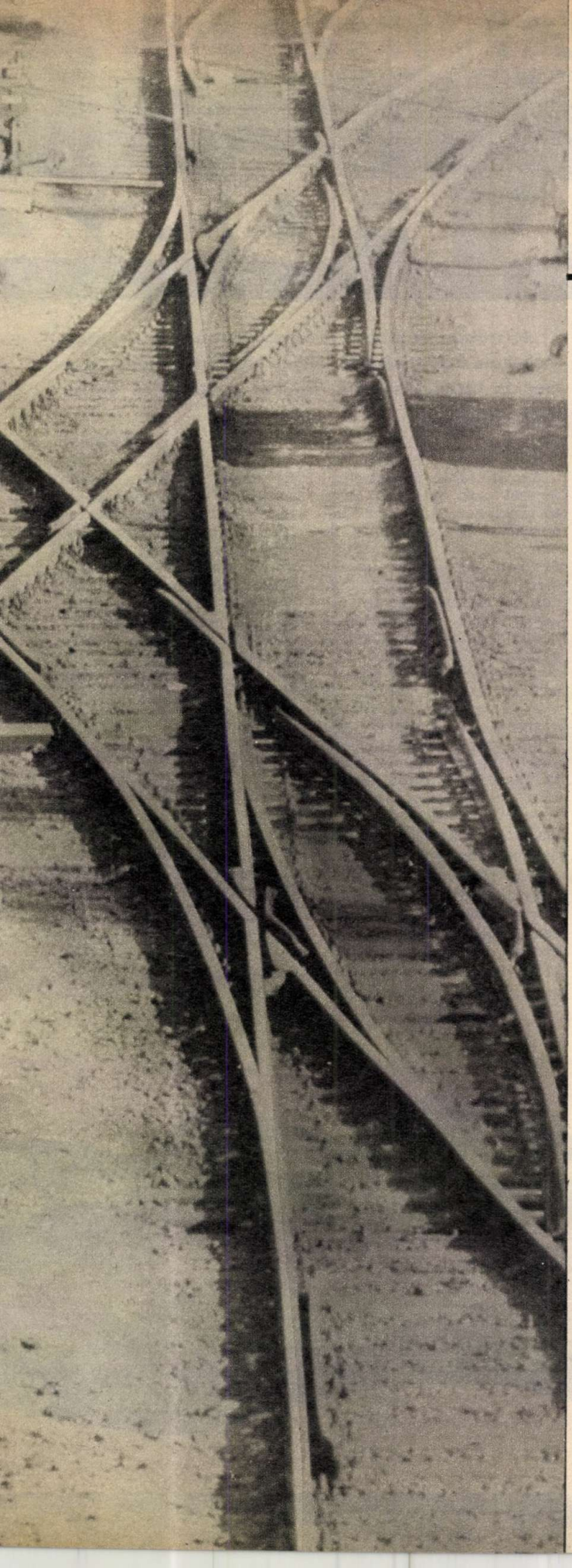

— Figyeljetek lányok!
Mit szólnátok hozzá,
ha szereznék őrsi búvóhelynek
egy igazi vasúti kocsit?!
— Egy igazi, nagy vagont?
— Vagont, ami csak a miénk lenne!
— Remek ötlet!
— Gondolod, hogy sikerül?

Jaj nekem! A helyszín! Hát persze. A vagon nem lóghat a levegőben! Futottunk a hatodik kerületi úttörőelnökségre, ahol megígérték, hogy szereznek helyet a mi álomvonatunknak. Azt se tudtuk, mit csináljunk örömünkben. Sínen van az ügy! Mentünk lelkesen a MÁV vasúti főosztályára, és mondtuk a portásnak, hogy az igazgatót keressük. Az igazgatót? — nézett ránk álmélkodva a portás —, de hiszen van itt vagy háromszáz igazgató.

— Tessék egyet javasolni közülük. És elmondtuk, hogy mi járatban vagyunk.

A portás a rendkívüli ügyben Papp Györgyhöz irányított bennünket. (Mellékesen megjegyzem, hogy szerintem a vasútnál majdnem mindenkit Pappnak hívnak.) Papp György széttárta a karját: kiselejtezett vasúti kocsi igénylésében egy iskola nem lehet illetékes. Csakis a tanács. Kizárólagosan.

Nem volt mit tennünk, elmentünk a hatodik kerületi tanácshoz. A tanácselnök-helyettes néni türelmesen végighallgatott bennünket, aztán kijelentette, hogy ő hajlandó kérvényt írni vagonügyben a vasúthoz, ha megjelöljük a helyet, ahol a kocsi felállításra kerül.

És akkor jött a nagy csalódás. Az úttörőelnökség nem tudott helyet szerezni a vagonnak. Hát igen. A vagon borzasztóan nehéz és hatalmas, csak mi álmodtuk könnyűnek, színesnek, szelídnek.

Tulajdonképpen itt a történet vége. Járkáltunk mi még rengeteg helyre, vissza a tanácshoz, ki a bontótelepre, bolyongtunk a vasúti sínek között, s éreztük, hogy egyre messzebb távolodik tőlünk a kocsi. Pedig milyen szép lett volna. Elképzeltük, hogy kitakarítjuk, kifestjük, gyönyörűen berendezzük, és meghívjuk bele a Kudlik Júliát.

Lehet, hogy buta ötlet volt. Én csak azt nem értem, hogy a hónapokon át tartó szaladgálás közben miért nem állított meg bennünket valaki? Miért nem mondta valamelyik felnőtt, hogy gyerekek, ne fussatok tovább, ez az álom zsákutcába vezet! Biztosan megértettük volna.

Elmondta: Havas Ágnes, a Szív utcai Általános Iskola úttörő-tanácstitkára

Lejegyezte: Magyar Katalin

SZÍNRE LÉP

A FŐSZ

„Igazában azonban az anyag természete az, hogy előrehalad gondolkodó lények kifejlődése felé, és ez meg is történik mindig, amikor a feltételek ehhez megvannak . . ."

(Engels)

Az általunk ismert természet sok milliárd éves történetének albumát lapozgatva hozzászokhattunk már, hogy az anyag fejlődésében időről időre ***ugrásszerű változások*** következnek be. Láttuk, hogyan váltak a fizikai folyamatok a kémiai elemek létrehozóivá, a kémiai vegyületek hogyan érték el azt a bonyolultsági fokot, amelyen túl már a biológia törvényei uralkodnak, és láttuk, hogy a biológiai fejlődés hogyan alakította ki a növényeket, az egyre magasabb rendű állatokat, egészen az úgynevezett ***főemlősökig***, a félmajmok, majmok, emberszabású majmok megjelenéséig. És azt is láttuk, hogy mindezek az ugrásszerű változások az anyag belső tulajdonságaiból fakadtak, *ehhez semmiféle külső tervezésre vagy irányításra nem volt szükség.*

És ahogy a fizika elektronjaiból, protonjaiból és neutronjaiból törvényszerűen kialakult a legegyszerűbb kémiai anyag, az ***atom***, az atomokból létrejöttek a legbonyolultabb kémiai vegyületek, az ***óriásmolekulák***, és ahogyan ezek felépítették a biológia legegyszerűbb szerkezeteit, a ***vírusokat és a sejteket***, úgy alakultak ki az egysejtűekből az eddigi legbonyolultabb élőlények, a ***főemlősök***.

*

Alig 1 millió évvel ezelőtt pedig színre lépett a címben is jelzett főszereplő, mint az anyag ismét magasabb rendű szervezettségi szintjének, a ***társadalomnak*** a legegyszerűbb eleme. A főemlősökhöz biológiailag rendkívül hasonló, ám azoktól mégis gyökeresen különböző élőlény, *az EMBER!*

A VÉGTELENEK KERESZTÚTJÁN... (VIII.)

EREPLŐ...

Persze ne gondoljunk holmi látványos bevonulásra. A főszereplő első pillantásra — úgy 800 000 éven keresztül — szinte semmiben sem különbözött a már jól ismert szereplőktől. Így aztán a többi szereplő viselkedése teljességgel nélkülözte azt a tiszteletet, amely egy ilyen jelentős „előadás" főszereplőjének kijár. Ellenségei továbbra is vadásztak rá, zsákmányai pedig változatlanul elmenekültek előle, ha csak tehették. Az egymást követő jégkorszakok aztán végképp siralmassá, mármár kilátástalanná tették ennek az emberi és az állati lét határán küszködő lénynek a jövőjét. Mert a rengeteg táplálékot és kitűnő búvóhelyeket biztosító őserdők helyét nyílt, bozótos, sztyeppés területek váltották fel.

*

A rengeteg hátrány azonban szép lassan előnnyé változott. Távoli ősünknek a gyér növényzetű síkságokon egyre gyakrabban kellett *felegyenesedve járnia*, ha látni akart valamit a világból. Márpedig látni akart, mert szaglását már *a főemlősök fejlődése során* jórészt elvesztette. Fő tájékozódási szervét tehát az előrenéző két szem jelentette, amelyeket szintén a *főemlősöktől örökölt*. A külvilággal pedig állandóan kapcsolatban kellett maradnia, csakúgy mint minden más élőlénynek, hiszen csak így szerezhette meg táplálékát, és csak így menekülhetett adott esetben a ragadozók elől.

A vegyes táplálkozásra való áttérés szintén a főemlősök „érdeme", és ez a vívmány ugyancsak kedvezett a születő embernek. A koponya méreteinek aránya ugyanis a hatalmas állkapcsok és a roppant orrüreg visszafejlődésével az *agyüreg javára tolódott el*.

*

A folyamat eredményeképpen a tépőfogak, karmok, agyarak és a hatalmas mancsok világában minden eddiginél hatásosabb „fegyver" jelent meg. A különleges méretű, és különlegesen barázdált *emberi agyvelő*.

A pontos térbeli tájékozódást biztosító *szem*, és a felegyenesedett testtartás által szabaddá váló *kéz* egyre több és pontosabb ismeretanyaggal látta el, tehát *tökéletesítette az emberi agyvelőt*. A mind tökéletesebb agyvelő viszont egyre magabiztosabb tájékozódást, *tudatosabb cselekvést* biztosított az embernek. A főszereplő egyre otthonosabban mozgott a természet óriási színpadán. Csapdák nyíltak a mammutok és a kardfogú tigrisek lábai alatt, kőzápor zúdult a veszedelmes medvékre, kőbalták darabolták a fékezhetetlen bivalyokat, és lándzsahegyek fúródtak a menekülő zsákmány testébe. Az ember *mesterséges eszközökkel kezdte pótolni hiányzó karmait és agyarait*.

A mind tökéletesebb agy és a mind ügyesebb kéz *képes volt tanulni* a sikerekből is, a kudarcokból is. És alig 100 ezer évvel ezelőtt megszületett a döntő felismerés: *közös, összehangolt tevékenységgel* a táplálék megszerzése, vagy a ragadozók elleni védekezés összehasonlíthatatlanul biztosabbá válik. Ez viszont elképzelhetetlen egymás egyre tökéletesebb megértése nélkül. A jelek, a hangok bonyolultabbá váltak. Megszületett gondolataikat mind árnyaltabban tudták kicserélni egymással az egyes közösségek tagjai. A kollektív tevékenység tehát létrehozta a *beszédet*, ez pedig — kell-e bizonygatni? — megintcsak elősegítette a mind bonyolultabb, mind hatékonyabb *kollektív tevékenységet*.

*

Innen kezdve pedig egészen új fejezet kezdődik a természet történetében. *Az emberi társadalmak történelme*. Ha a Föld életkorát egyetlen napra zsugorítjuk, ez a történelem mindössze ennek a napnak az utolsó tízegynéhány másodpercét teszi ki. Mégis... annyira megváltoztatta bolygónk egész arculatát, hogy ez a történet már egy külön „albumot" igényel.

(Vége)

Cser Gábor

Rajz: Czifferszky Béla

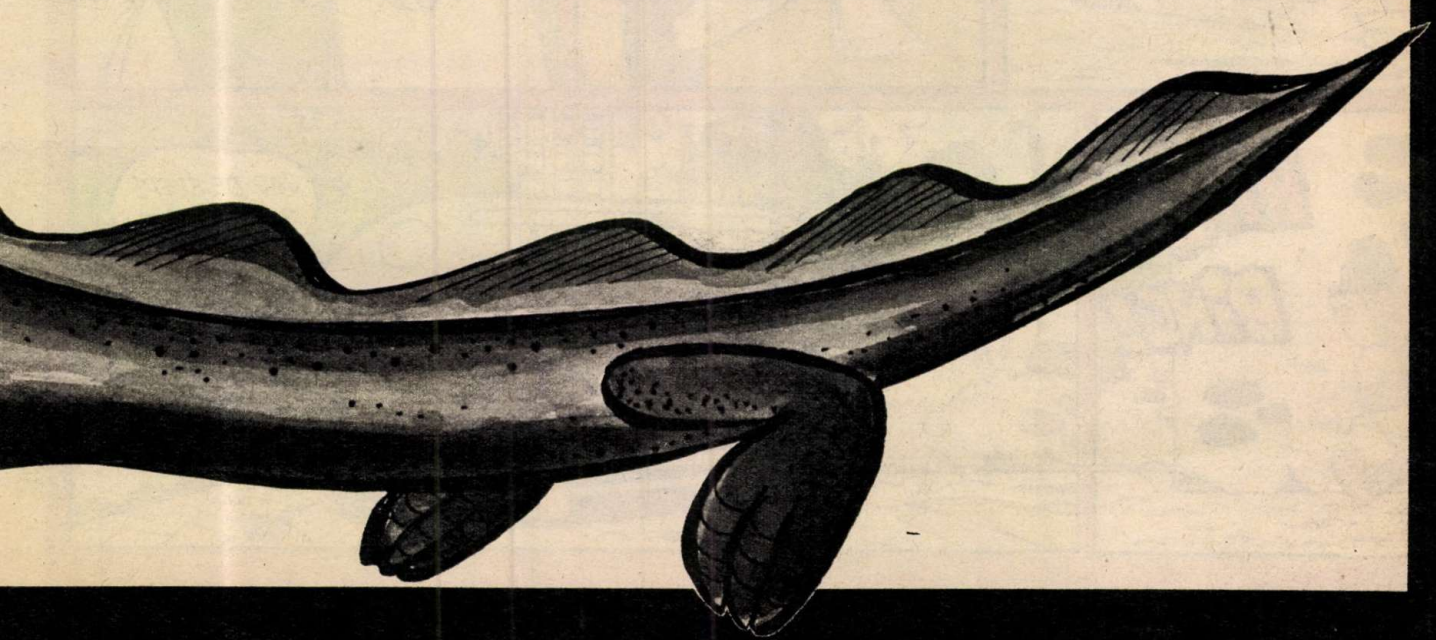

UTAZÁS PALACKBAN

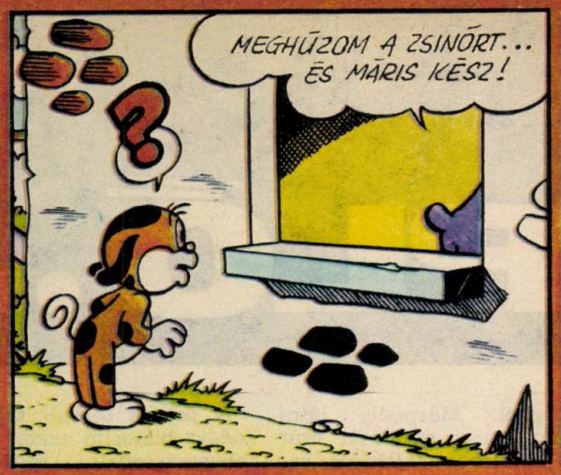

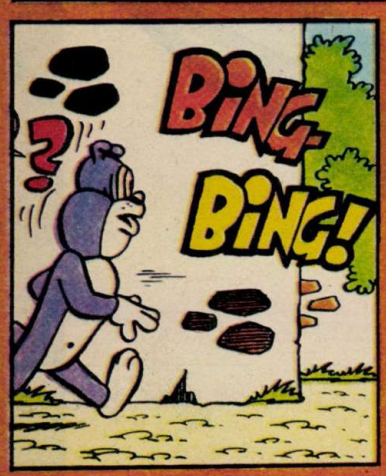

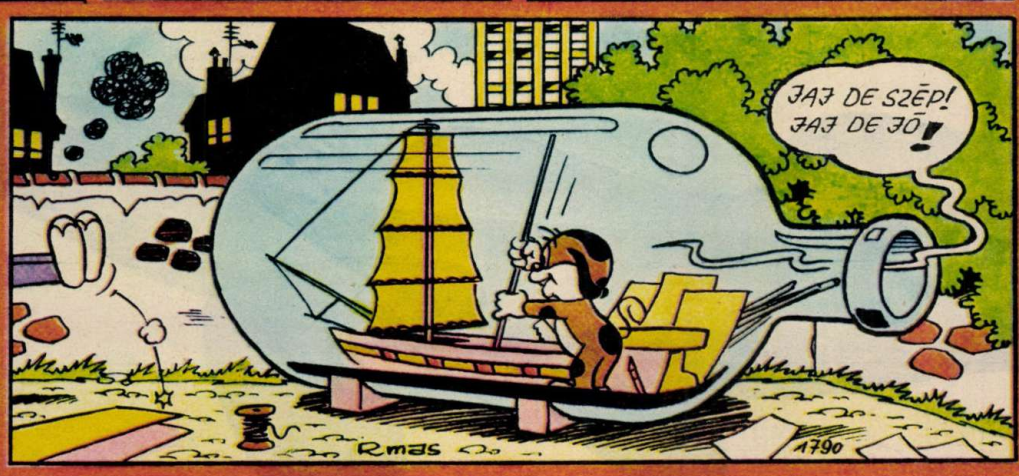

JÉGBÁL FÜREDEN

Az Anna-bál mellett – úgy tűnik – újabb hagyomány születik Balatonfüreden. Az évről évre megrendezett jégkarnevál hírére ugyan nem csődülnek a külföldiek, hangulata és színei azonban bizsergető élményt jelentenek résztvevőknek és nézőknek egyaránt

Kemény fedőt helyezett a Balatonra a szigorú tél. A parti kövek között nem csobban a víz, hiába keresed a fehér csipkés hullámokat, a távolból nem jön hajó...

Mégis rossz helyen jár, aki errefelé keresi a hűvös mélabú díszleteit. A füredi móló mellett ugyanis fergeteges farsangi mulatságra készülődik a több száz néző, és egy sereg meghökkentő, kedves, vagy éppen mulatságos figura. Ez utóbbiak az általános iskolákban töltik egyszerű hétköznapjaikat.

Ma viszont ünnep van...!

Lám, a farsang hercege már meg is érkezett. Hófehérbe öltözött udvarhölgyei támogatják két oldalról a méltóságteljesnek alig nevezhető, ám annál „dermesztőbb" külsejű bábut.

Aztán bevonul a végtelenbe vesző jégparkettre a sokszínű forgatag, és egyszeriben kitavaszodik a füredi öböl felett. Erdők-mezők virágai nyílnak a vastag jégen, kedves állat- és mesefigurák száguldoznak, megannyi mozaikja a világ e pillanatban talán legvidámabb kaleidoszkópjának.

Erről azonban már inkább beszéljenek a képek.

Mi még – úgy mellékesen – egyetlen örömteli hírt kürtölnénk világgá. Mégpedig azt, hogy a parádés előadás közben rájöttünk, hogy mi az alapvető feltétele egy ilyen jégkarnevál megrendezésének. A dolog végtelenül egyszerű. Balatonfüreden úgyszólván mindenki tud – korcsolyázni!

– R – R

Fotó: Szalay Béla

Harsonák helyett
harsány színek bevonulása
adta meg a jelet
a mulatság megkezdésére

Vörös K

a Hóki

JÉGBÁL FÜREDEN

A Radnóti Miklós iskola
nyolcadikosainak
megjelenése
a tarka események
legtarkább pillanatait
jelentette

A hatodikos
lin emlékezetes
lakítást nyújtott
ynő szerepében

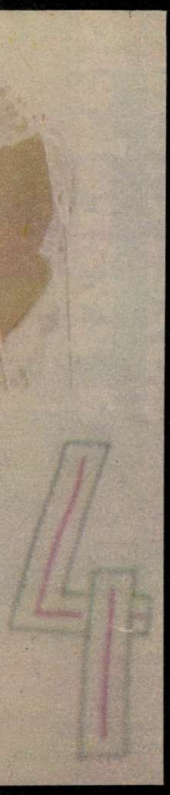

Biró Ági, Bernadett
és Veronika „gombacsokra"
az andalító mesék
világát idézte

Tudós? . . . Bohóc? . . .
Esetleg csavargó . . .?
A móka szempontjából
teljesen mindegy . . .

VITÉZEK FÁJA

Mint óriási diadalkapu áll Sarkad község határában a nagy fa. Gallyai akkorák, hogy beillenének egy-egy fának. Lombjai között ezerszámra csivitelnek a szarkák. Amikor a hajdúdorogi, Petőfi Sándor utcai Általános Iskola Zalka Máté Úttörőcsapatával ott jártunk, törzsét csak huszonhat gyerek tudta egymásba fonott karokkal körülérni. Déli, védett oldalán pudvás üreg tátong; akár egy őzcsalád is ellakhatna benne

De hogyan került ez a matuzsálemi kort megért óriási fa a sarkadi határba? A szájhagyomány szerint ennek komoly története van. Így mondták el csapatunknak az ottlakók:

Négyszázhúsz évvel ezelőtt Sarkad várszerű település volt. Minden egészséges férfi katonaként szolgálta a földesurat, Sarkadi Farkast. Feketeér mocsaras állóvize felől nehezen lehetett a községet megközelíteni. A töltés viszont, amit a földesúr a mocsár közepén építtetett, megkönnyítette a vár védelmét. Ugyanis ez a töltés a víz felszíne alatt mintegy húsz centiméterre húzódott egyik parttól a másikig. A magyar katonáknak nem kellett a vízben úszni, a titkos töltésen pillanatok alatt átszaladhattak a túlsó partra. Mert hiába volt fegyverszünet, azt ki szegte meg folyton? A török. A nagyváradi Omár pasa, és Jaja-Oglu Mohamed zsoldosai a szilidárok gyakran megjelentek a környéken portyázni, ami náluk rablást jelentett.

Ahol ez a nagy fa is áll, ott állt őrt Kölüs Berci tizedes és Ökrös Lőrinc közvitéz. Napokig várták a törököt, s már legyintettek: rémhír az egész! Nyugodtan levágtak maguknak egy-egy nyársnakvalót, azt kihegyezték, ráhúzták a szalonnát, a végébe a vöröshagymát, s a felélesztett tűz fölött szalonnájukat önfeledten pirítani kezdték. Kölüs tizedes hirtelen a nádas túlsó felére figyelt. Mintha erősebben suhogna ott a nád. Benyomta szájába az utolsó falatot, a nyársat a szalonnával a vizenyős földbe szúrta. Ökrös Lőrinc is ezt tette: saját nyársát a másik mellé lenyomta a földbe és eloltotta a tüzet. Kihúzták kardjukat, s elbújtak a bokorba.

Nemsokára megpillantották a vízen ringó csónakot. Két török evezett benne, egy meg a csónak végében állva figyelt. Ennek a töröknek orra tőből le volt vágva, a feje turbánnal volt bekötve. A két evező török kopasz feje fényesen csillogott. A vágottorrú biztosan valódi szilidár, a két evezős meg csakis zulufedzsi lehet, a janicsárnál is alábbvaló rabló.

A csónak közeledett. A két török bevonta az evezőlapátokat, a csónak magától siklott előre, majd belefúródott a bokor mellett az iszapba. Az orrtalan török csak az egyik lábát merte kitenni a csónakból, hátranyúlt az evezőlapátért, beszúrta maga elé, jó távol a földbe, s arra rákönyökölve kinézett a partra. Ekkor a bokorból kinyúlt két hatalmas pallos, s az éppen háttal álló törökök azonnal összeestek. A vágottorrú turbános gyáván beugrott a csónakba, a hosszú nyelű evező azonban a parton maradt. Kölüs tizedes pillanatok alatt határozott: eldobta magától kardját, felkapta az evezőt és belegázolt a mocsárba.

— Jetisin! Jetisin! — kiabált a török segítségért, míg az evezőlapát őt is fejbe nem suppintotta legalább háromszor. Ez a rabló is Allah hetedik paradicsomába került.

A magyar katonák maréknyi fűvel megtisztították kardjukat. Elment az étvágyuk, nem volt már kedvük folytatni a szalonnasütést.

A nyársak pedig ott maradtak, egymás mellett a földbe szúrva. Később gyökeret eresztettek, összefonódtak, s 420 esztendő alatt lett belőlük ez a faóriás, melyet török vér öntözött. S így hirdetik ma is a magyar nép hősiességét, szabadságszeretetét.

Dénes Géza

KEDVES ISMERŐS

„Szeretem a gyerekeket"

Haumann Péterrel, a Madách Színház tagjával gyakran találkozhattok a színpadon, a televízióban és a filmekben. Kitűnő szerepeket kap, mert kiváló színész, népszerű a gyerekek között is.

– Szeretem a gyerekeket. Nekem is van három, s mikor játszom velük, gyakran eszembe jut saját gyerekkorom. Mindig szerettem szerepelni. Soha nem felejtem el, amikor srác koromban az én feladatom volt, hogy a kör közepére állított májusfát tartsam. Micsoda izgalommal készültem, úgy éreztem, mindenki engem néz! Még ma is csodálattal gondolok vissza arra a jelenetre.

Tizenhat éves voltam, amikor komolyabban gondolhattam a színészi pályára. Persze, ekkor még sok minden foglalkoztatott. Ma már a színház, a játék elválaszthatatlanul hozzám tartozik. Ha esténként nem mehetnék előadásra, nem érezhetném a színház atmoszféráját, egyszerűen nem tudnék mit kezdeni magammal.

Olyan pálya a miénk, mint az artistáké. Azaz, elengedhetetlen az alapos gyakorlás.

Sok-sok előadáson megfigyeltem már Haumann Pétert. De mintha nem találnám... Mert a Hamletben a gőgös király, a dán királyfi mostohaapja, az „Öltöztető" című darabban pedig a nagy öreg színész kiszolgáltatott mindenese van jelen. (Sorolhatnék sok más példát is.) Csak az előadás végén, amikor zúg a vastaps, látom Haumann Pétert, a színészt. Ez a legnagyobb dicséret, amit színművész kaphat. Nemcsak játssza, hanem a szerepbeli hős életét éli a színpadon.

Koncz Dezső
Fotó: Karasz Lajos

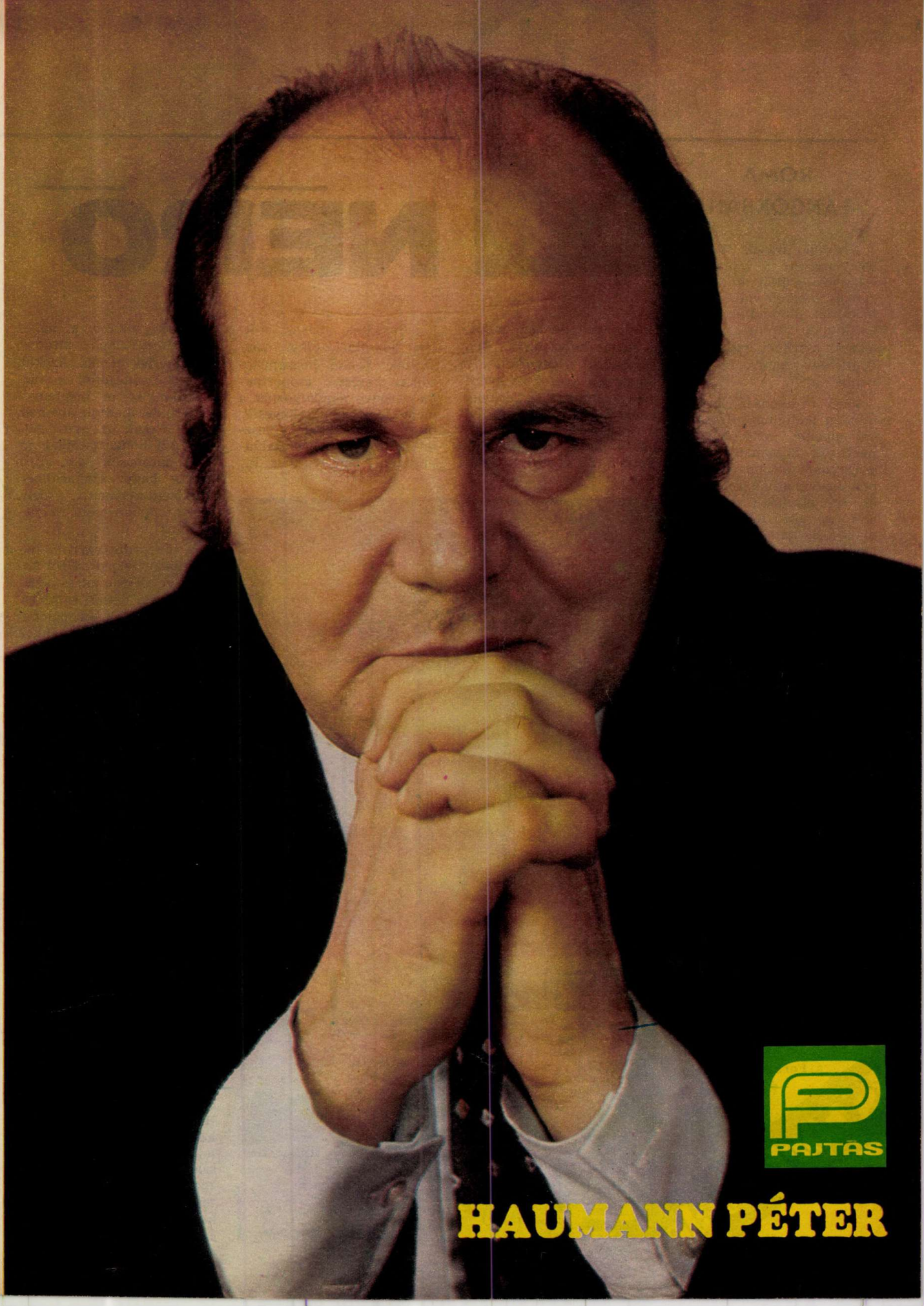
PAJTAS
HAUMANN PÉTER

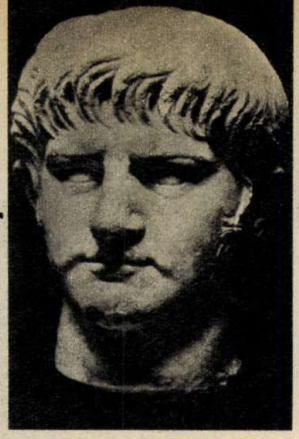

NÉRÓ

RÓMA LÁNGOKBAN

A régi írások szerint Néró császár a római birodalom gyűlölt és rettegett uralkodója volt. A történetírók elmondják, hogy a fiatalon trónra került császár zsarnoki hajlama és őrültsége egyre féktelenebbé vált.

Néró uralkodása idején minden addiginál súlyosabb és napokig tartó tűzvész pusztított Rómában. A tűz a Circus Maximus közelében levő bolthelyiségekben és műhelyekben keletkezett. Az itt felhalmozott olaj, kóc, kátrány és más gyúlékony anyag tüzet fogott, és pillanatok alatt az egész környéket lángba borította. Az erős déli szél gyorsan tovavitte a tüzet, majd elhamvasztva a Circus Maximus fából ácsolt lelátóit, villámgyorsan továbbterjedt. Belekapott az Aventius-halom városnegyedének vályogtéglából és fából épített bérházaiba, valamint a Tiberis partján emelkedő raktárépületekbe, pusztítva a gabonát, olajat, élelmet és más árut.

A város sűrűn lakott részein a szűk és ide-oda kanyargó utcák, a szabálytalan házsorok lehetetlenné tették a védekezést. A tűz szinte akadálytalanul terjedt. Váratlanul hol itt, hol ott törtek elő a lángok olyan helyeken is, ahol az emberek már biztonságban érezték magukat.

Súlyosbította az amúgy is nehéz helyzetet az ijedt asszonyok jajveszékelése, a tehetetlen öregek és gyerekek rémülete. Torlódás, kapkodás és fejetlenség lett úrrá a városban. Az emberek az utcára tódultak. Voltak, akik csak magukkal törődtek, mások erőtlen hozzátartozóikat vonszolták. Sokan hozzátartozóikat keresve, csoportokba verődve akadályozták a menekülők útját. Egyesek, mert mindenüket elvesztették, mások mert családtagjaikat nem tudták kimenteni, inkább a halált választották, noha megmenekülhettek volna. Azokat, akik hozzákezdtek a tűzoltáshoz, sokan megfenyegették, de akadtak olyanok, akik maguk is gyújtogattak. Azt hangoztatták, hogy erre parancsuk van, akár azért, hogy szabadabban fosztogathassanak, akár, mert valóban volt rá parancsuk.

A tűz pedig egyre rohamosabban terjedt. Nem kerülte el a Forumot és a város előkelő részeit sem. Ősi, neves épületek és paloták pusztultak el. A lángok nem kímélték az istenek templomát, szobrait, és az évszázadokon át Rómában felhalmozott pótolhatatlan kincseket sem.

A tüzet csak a hatodik napon sikerült megfékezni. A leégett házakat a föld színéig lerombolták, hogy gátat vessenek a tűz terjedésének. De hiába! Hat nap múlva újabb tűz keletkezett, és három napig pusztította a városnak addig épségben maradt részeit. Róma valóságos romhalmazzá változott. Tizennégy kerületéből három teljesen, öt pedig részben megsemmisült, két kerülete súlyos károkat szenvedett. Mindössze négy kevésbé lakott és ritkán beépített kerület maradt épségben.

A tűzvész idején a császár udvarával vidéki nyaralójában tartózkodott. A csapás hírére kíséretével Rómába sietett, hogy intézkedéseivel a bajba jutott lakosságon segítsen. A nép számára megnyittatta a megmaradt középületeket, templomokat és a császári kertek épületeit. Ideiglenes szállásokat, barakkokat ál-

A régi Róma központja volt a Forum Romanum. Romjai ma is láthatók

kis történelem

Ötödikesek, ti már új könyvből tanuljátok a régmúlt idők történelmét. Megújul a RÉGEN VOLT, HOGY IS VOLT című olvasókönyv is. Sajnos azt még nem vehetitek a kezetekbe, mert csak később kerül ki a nyomdából. Hogy mégis kellőképpen bővítsétek történelmi ismereteiteket, rendszeresen közlünk a tananyagotokhoz illő olvasmányokat. Írójuk Filla István történész (ő írta a tankönyveteket is). Reméljük, hogy nemcsak ti, hanem a nagyobbak is szívesen olvassák el mindegyiket.

líttatott fel. Gondoskodott fekvőhelyekről, konyhafelszerelésekről. A kikötőből és a szomszédos falvakból élelmiszert hozatott, a gabona árát pedig egynegyedére leszállította.

Hiába tett meg a császár minden tőle telhetőt, hogy a szerencsétlenül járt embereken segítsen. Az elkeseredett rómaiak bűnbakot kerestek. Először csak suttogva, később már nyíltan híresztelték, hogy Néró gyújtatta fel Rómát. Elterjesztették, hogy a császár egyrészt gyönyörködni akart a tűz látványában, másrészt meg akarta semmisíteni a régi fővárost, hogy helyére újat építsen. Széles körben beszéltek arról is, hogy a tűzvész legvadabb tombolásakor a császár színpadi öltözetében, lantjátékának kíséretével Homérosz verseit énekelte Trója pusztulásáról.

A MŰVÉSZ ÉS KOCSIVERSENYZŐ

Néró császár hiú ember volt. Azt képzelte magáról, hogy ő korának a legnagyobb művésze. Színész, költő és énekes egy személyben. Különösen lantművészetére volt büszke. Minden alkalmat megragadott, hogy művészi tudását bemutassa. Büszke volt kocsihajtó tudományára is. Ahol csak tehette, látványos versenyeket rendezett, melyeknek főszereplője mindig ő maga volt.

Úgy vélekedett, hogy a rómaiaknak nincs kellő érzékük a művészetek iránt. Szerinte csak a görögök méltók arra, hogy az ő művészetét élvezzék — jegyezte fel egyik életrajzírója. A görög útról, sikereiről sok mindent megtudunk a korabeli feljegyzésekből.

Két évvel Róma égése után indult Néró Görögországba, hogy művészi tudását, kocsihajtó tudományát a görögöknek bemutassa. Útjára hatalmas tömeg, több ezer ember kísérte el. Színészek, zenészek, edzők, lovászok, hivatásos tapsolók és nagyszámú udvari személyzet. A kíséretben a császár parancsára előkelő rómaiak is részt vettek, hogy lássák és majd elhíresztelték a császár győzelmeit, nagy sikereit. A rendről mintegy négyezer testőr gondoskodott.

Néró először mint színész mutatkozott be. Különböző szerepeket játszott, hol őrültet alakított, hol vak emberként vagy koldus maszkjában vezették a színpadra, de volt megbilincselt rab is. A görög színpadi szokásokhoz híven mindig szerepének megfelelő álarcot viselt. Színészi alakításait, hangversenyeit a görögök elismeréssel és tapssal fogadták. A nézők már azért is hálásak voltak Nérónak, mert az előadás után megajándékozta őket. A versenybírák a művészi teljesítményért mindig a császárnak adták a győzelmi koszorút. A vereséget nem tudta elviselni, s hogy ez ne érje, gondoskodtak róla a rendezők.

Néró mint kocsihajtó is versenyre kelt, és minden hagyományos görög kocsiversenyen részt vett. A versenyeket úgy kellett megrendezni, hogy mindig Néró fogata győzzön. Mindenütt a legjobb és leghíresebb hajtók indultak. Ők persze nem a legjobb lovakat kapták, sőt az utasítás szerint paripáikat vissza is tartották, nehogy megelőzzék a császárt. Az olimpiai versenyen például tíz paripa húzta Néró kocsiját a versenypályán. A császár egyedül versenyzett, ő lett a győztes, versenytársa nem akadt. Úgy vélte, hogy senki sem mer vele kiállni.

Néró visszatérése után a művészi és sportgyőzelmei megünneplésére Rómában diadalmenetet tartott. Ebben körülhordozták görögországi útján nyert 1808 győzelmi koszorúját.

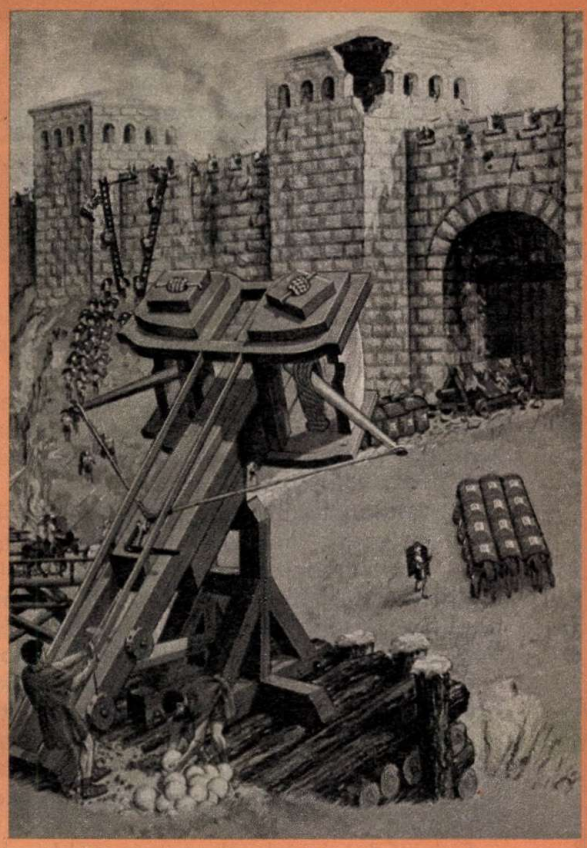

OSTROM ÉS ÉPÍTÉS

A római katonákat védekezésre és támadásra egyaránt kiképezték. Képünk egy várostromot ábrázol. Előtérben egy kőhajító gépet látunk, jobb oldalon pedig egy teknősbéka alakzatot. Tizenkét katona rejtőzött pajzsok alá. Oldalról is védték magukat. E két fegyver az ágyúnak és a harckocsinak az őse.

Alsó képünkön Róma melletti vízvezeték építését láthatjuk. Az ilyen és az ehhez hasonló vezetékek naponta egymillió köbméter tiszta forrásvízzel látták el a várost. Ez fejenként 500 liter vízfogyasztást jelentett. (Napjainkban a felét sem használhatja fel egy világvárosi lakos.)

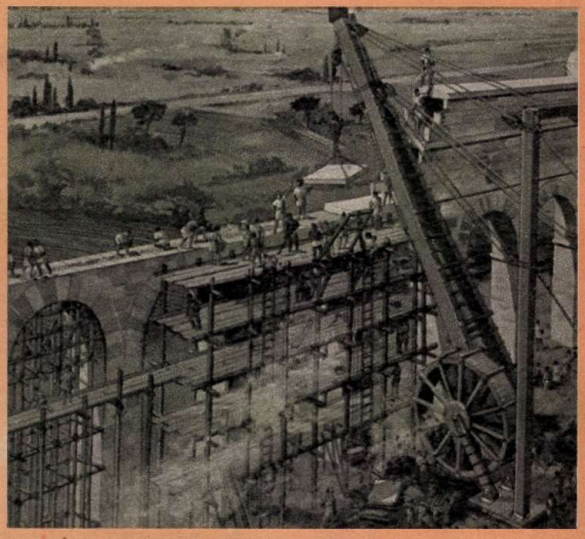

PÁLYAVÁLASZTÁS ELŐTT ÁLLÓK!

Az ország egyik legjelentősebb nagyvállalata a Magyar Hajó- és Darugyár várja az általános iskolát végzett tanulókat az alábbi szakmákra történő beiskolázási lehetőséggel:

szerkezeti lakatos, csőszerelő, gépszerelő, ács-állványozó, hegesztő, gépiforgácsoló (esztergályos), villanyszerelő, öntő.

Gondtalan tanuláshoz biztosítunk: kollégiumi elhelyezést, korszerűen felszerelt tanműhelyt, tanulmányi ösztöndíjon felül szakmától függően 250–500,– Ft társadalmi ösztöndíjat, napi 3,– Ft térítésért ebédet, nyereségrészesedést, üdülést balatoni üdülőinkben, sportolási lehetőséget vállalatunk nyolc sportszakosztályában, kéthetenkénti szabad szombatot.

Szakmunkásvizsga után – továbbtanulási lehetőség, munkábaálláskor 1500–2000,– Ft juttatás, modern munkásszálloda, jó kereseti lehetőség.

Érdeklődni és jelentkezni az alábbi címeken lehet:

MHD központi oktatási osztály
Budapest, Váci út 202. 1904
Telefon: 401-562

MHD. Tiszafüredi Gyáregység
Telefon: 53

MHD. Balatonfüredi Gyáregység
Balatonfüred
Telefon: 525

MHD. Váci Gyáregység
Vác, Derecskei dülő
Telefon: 223

GANZ

KORI MÓKÁK

FÖLDES VILMOS RAJZAI

A nagy kaland

Viszonzás, intőért

Ha latyakos a jég

A helycsináló

Az őrs pártolója

Jégvitorla

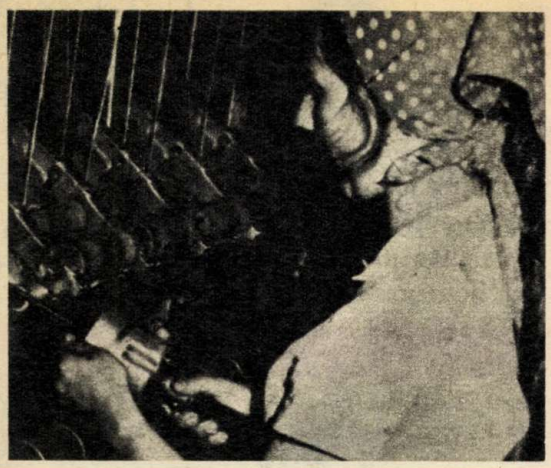

Hárommúszakos gyárunkba **jó kereseti lehetőséget nyújtó fonó-szövő szakmákra lányokat, illetve textilgépszerelő szakmára fiúkat szerződtetünk** szakmunkástanulónak, olyanokat, akik az 1980/81-es tanévben fejezik be az általános iskolát.

A tanulóidő 3 év.

A tanulóidőre ingyenes kollégiumi elhelyezést és teljes ellátást biztosítunk.

A havi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől függően 900—1120 Ft között van. Az utolsó évben már teljesítménybérben dolgoznak a tanulók. Szakvizsga után a lányokat a leányszállóban, a fiúkat pedig albérletben helyezzük el.

A jelentkezés levél útján „SZAKMUNKÁSTANULÓ" hivatkozással történik.

Pamuttextilművek
Budai Gyára
személyzeti osztály,
Budapest XI. ker.,
Hauszmann A. u. 20.
Levélcím:
1502 Budapest
pf. 43.

FIÚK, LÁNYOK!

JELENTKEZZETEK VASKERESKEDŐ TANULÓNAK!

A tanulmányi ösztöndíjon felül havi 500 Ft társadalmi ösztöndíjat is fizetünk.

A tanulók részére napi 3 Ft térítés ellenében ebédet, valamint ingyen munkaköpenyt, tankönyveket és füzeteket, évenként egy alkalommal díjmentes üdültetést, tanulmányi kirándulást, s vidéki fiútanulók részére ingyenes kollégiumi ellátást biztosítunk.

Az utolsó évben a tanulók szakmunkásbért kapnak.

Jelentkezés:

A VASÉRT Vállalat személyzeti osztályán
Bp. VIII., Üllői út 32. I. em. 8.
Telefon: 138-882

Jöjjetek velünk Ti is!

LÁNYOK!

VÁR BENNETEKET A PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT KAPOSVÁRI GYÁRA.
JELENTKEZZETEK FONÓIPARI TANULÓNAK!

Jelentkezhet minden 14—17 éves, nyolc általános iskolát végzett leány.

Felvételi vizsga nincs.
Képzési idő: 3 év. Jólképzett oktatók és tanárok segítenek a szakma elsajátításában.

JUTTATÁSOK:

– napi 5 Ft térítés ellenében háromszori étkezés
– a gyár jól felszerelt, kényelmes leányotthonában térítésmentes elszállásolás
– ingyenes tankönyv, munkaruha és iskolaköpeny
– tanulmányi átlag alapján 790–1060 Ft ösztöndíj
– a szakmunkásvizsga letétele után 3200–5000 Ft közötti kereset, 5% szakmunkáspótlék.

Jelentkezni lehet az iskolák által kiadott jelentkezési lapon. A jelentkezési lapra kérjük ráírni: „Fonalgyártó szakma", PFV Kaposvári Gyára.
A jelentkezési lapot az alábbi címre kérjük küldeni:

PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT KAPOSVÁRI GYÁRA

Személyzeti és Oktatási Osztály
Kaposvár, Jutai u. 26. – 7401.
Bővebb tájékoztatónkat kérésre megküldjük!

8. OSZTÁLYOS ÉS ÁLTALÁNOS ISKOLÁT VÉGZETT LÁNYOK FIGYELEM!

Gyárunk 1959 óta képez fonóipari szakmunkásokat. A szakmunkásképző hároméves. A fonómunka minden gépére szakmunkásképesítést ad. Felvételt nyerhet minden egészséges, 14—15 éves, általános iskolát végzett lány. A tanítás 1981. szeptember 1-től indul.

FELVÉTELI VIZSGA NINCS!

Jól képzett nevelők, tanárok és gyakorlati oktatók segítséget nyújtanak a vizsga sikeres letételéhez a szakmát megszerető, szorgalmas tanulóknak.

JUTTATÁSOK:

— teljes ellátás (napi háromszori étkezés) napi 5,— Ft térítésért.

A három tanév idejére ingyenes:

— a leányotthonban a lakás, a tankönyv, a tanszerek,
— a munkaruha, a fejkendő, a munkacipő és az iskolaköpeny.

Ezeken felül minden tanulónak adunk tanulmányi ösztöndíjat: havi 350—720 forintot (a tanulmányi eredménytől függően) és szociális ösztöndíjat: havi 500 forintot.

A szakmunkásvizsga letétele után a kereseti lehetőség 3200—4400 forint között van.

Részletes tájékoztatónkat kérésre postafordultával megküldjük. Ha úgy határozol, hogy hozzánk jössz szakmunkástanulónak, akkor a „továbbtanulási jelentkezési lap"-ra ezt írd:

„FONÓSZAKMA"
PFV LŐRINCI GYÁR
A jelentkezési lapot kérjük, hogy
PFV Lőrinci Gyár,
személyzeti
és oktatási osztály,
Budapest,
Gyömrői út 85—91.
1183 címre küldd.
Várjuk jelentkezésedet!

FIATALOK FIGYELEM!

Általános iskolai végzettséggel rendelkező **lányokat** felveszünk az 1981—82-es tanévre fonó és szövő, **fiúkat** textil- és ruházatiipari gépszerelő, géplakatos és villanyszerelő szakmunkástanulónak.

Felső korhatár: 15 év

Tanulóidő: 3 év

Társadalmi ösztöndíj: 500 Ft
Tanulmányi ösztöndíj: eredménytől függően havi 350—550 Ft
Ösztöndíjkiegészítés: 190 Ft
Teljes ellátás havi 210 Ft-ért. Kollégiumi elhelyezés, tankönyv és munkaruha díjmentesen.

Szakmunkásvizsga után a havi kereseti lehetőség 3500—4000 Ft

Jelentkezni lehet szombat kivételével bármely munkanapon 7 órától fél 4 óráig személyesen.

Levélre részletes tájékoztatást küldünk.

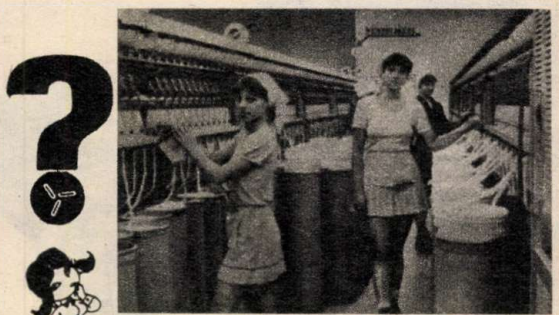

A gyár címe: **PNYV MAGYAR PAMUTIPAR személyzeti és oktatási osztály, Budapest, Lahner Gy. utca 30. 1046**
Telefon: 693-111/115-ös, 224-es mellék.

FIGYELEM!

1981/82-es tanévre a 14. életévet betöltött és általános iskolát végzett

lányokat szövőnek,
fiúkat villanyszerelő,
forgácsoló,
szerkezeti lakatos,
textilipari gépszerelő szakmákra

beiskolázunk ipari tanulónak.

Tanulmányi idő 3 év.

Juttatások:

Villanyszerelő, műszerész szakmákban 250 Ft, többi szakmában 500 Ft társadalmi ösztöndíj.

Ezenkívül a tanulmányi eredménytől függően 410—620 Ft tanulmányi ösztöndíj, plusz 130 Ft jövedelempótlék.

Ingyenes munkaruha. Elhelyezés kollégiumban. Ebédet 3 Ft-ért biztosítunk az iskolában és az üzemi gyakorlat idejére a gyárban. Vállalat termékeiből kedvezményes vásárlás évente egy alkalommal. Kereseti lehetőség a szakmunkásvizsga letétele után szövő munkakörben 5% szakmunkáspótlékkal 2800—4500 Ft/hó, többi munkakörben bérbesorolási kategóriától függően alakul a kereset. Továbbtanulást támogatjuk.

Jelentkezni lehet személyesen, szombat kivételével bármely munkanapon 8—15 óráig. Levélre részletes tájékoztatást küldünk.

CÍM:
PATEX ANGYALFÖLDI SZÖVŐGYÁR
személyzeti osztály
1135 Budapest
XIII., Fáy u. 81—83.

Rajta, lehet jelentkezni, a Futapest Klub mindenkit vár. Aki közénk akar állni, bármelyik fővárosi Express irodában kérheti felvételét.

FUTAPEST

PAJTÁS/ FUTÁS

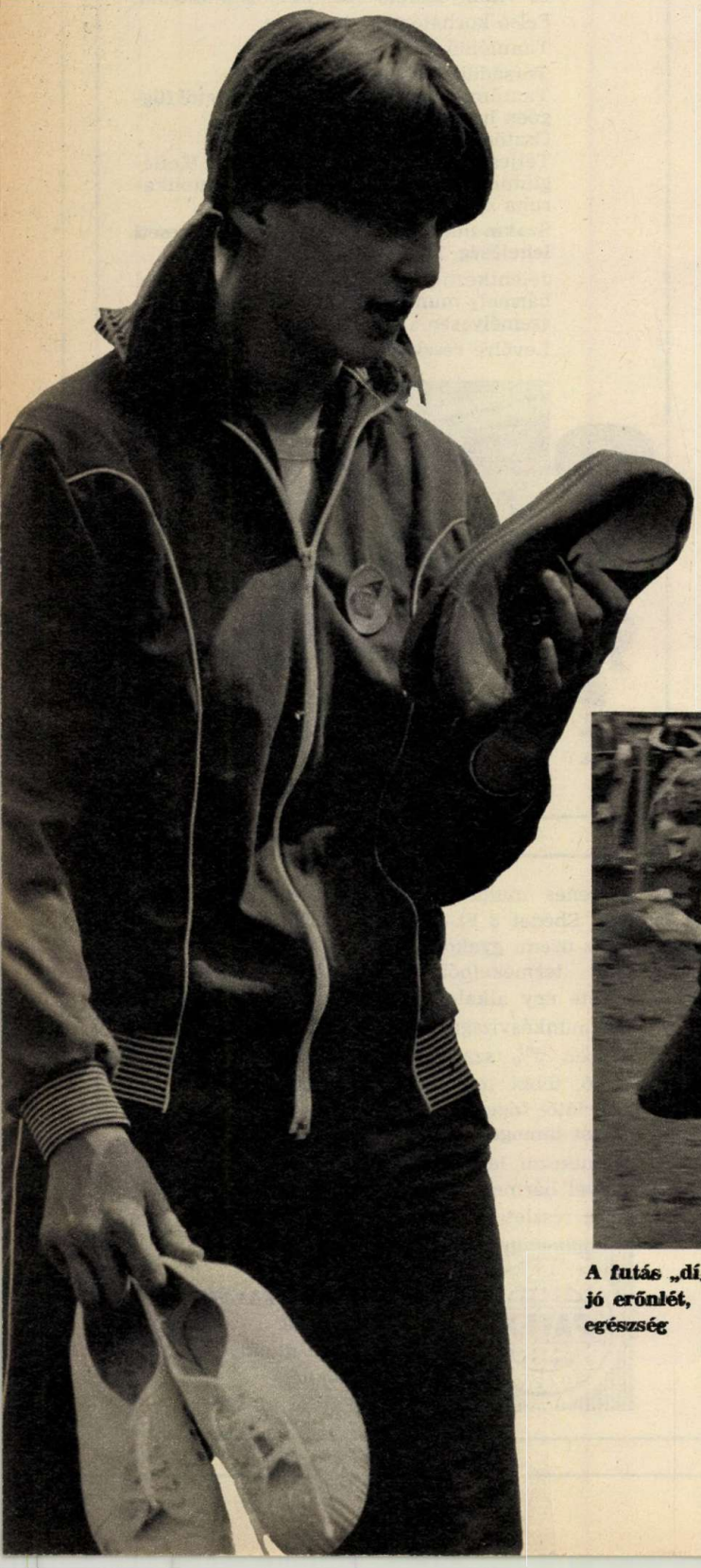

Örömmel értesítjük kedves olvasóinkat, hogy — megalakult a FUTAPEST KLUB, amely már meg is tartotta első összejövetelét a margitszigeti úttörőstadionban. Természetesen a klub vezetői várják a további jelentkezőket, mindenkit szívesen látnak, aki a mozgás, a futás örömeit, az egészséges életmód lehetőségeit keresi. A klub vezetője, Bresztyenszky László röviden így mutatta be tevékenységüket, céljaikat:

— A KISZ Budapesti Bizottsága FUTAPEST Klub néven létesített módszertani központot, amely azt tűzte ki céljául, hogy segítséget nyújtson a szabad idő hasznos eltöltéséhez, hogy sajátos eszközeivel a megváltozott életmód káros hatásai ellen harcoljon. Tagságunk részére havonta edzéslehetőséget biztosítunk, amelyeken elméleti, gyakorlati, orvosi, étkezési tanácsokkal segítjük felkészülésüket. A klub foglalkozásainak helye mindig az úttörőstadion lesz, min-

A futás „díja": jó erőnlét, egészség

den hónap utolsó hétfő délutánján 17 és 20 óra között.

— Ki lehet a klub tagja?

— Mindenki, aki a klub szabályzatát elfogadja, és az évi tagdíjat befizeti. Ez felnőtteknek kilencven, nyugdíjasoknak, sorkatonáknak és tanulóknak hatvan forint évente. Ezért a klub tagjai részt vehetnek a foglalkozásokon, a klub versenyein, ingyenesen kapják a klub kiadványait.

— Milyen versenyek lesznek 1981-ben?

— A „Fabulon-futás" lesz az első március 29-én a Normafánál. Ezután kerül sor május 2-án a hagyományos FUTAPEST-re, majd a Pajtás szerkesztősége, az Úttörő Áruház, a budapesti úttörőelnökség közös rendezésében következik a PAJTÁS-futás (Minitoni verseny) a Városligetben, június 6-án. Ezután rendezzük a DEIT-futást szeptember 12-én a budai hegyekben, majd a Volán-futás zárja a sort Újpalotán november 7-én.

A Pajtás-futáson minden gyerek részt vehet, a verseny távja között lesz kettő és öt kilométer. A résztvevőknek apró ajándékokkal is emlékezetessé tesszük a délután 15 órakor kezdődő eseményt, amelyet még más érdekes látnivalók, rendezvények tesznek vonzóvá. Jó lenne, ha ezen a napon nemcsak Budapesten, hanem az ország más városaiban, községeiben is hasonló eseményre kerülne sor.

— Persze ajánlatos rendszeres edzésekkel készülni a Minitonira — mondta a klubvezető —, mondjuk, legalább 35 edzést végezzen el mindenki, ezzel is ünnepelve — edzettsége fokozása, egészsége megóvása mellett — az úttörőszövetség megalakulása 35. évfordulóját.

Valóban, a felkészülés a legfontosabb feltétele a Pajtás-futás sikerének. Éppen ezért, hogy segítsünk minden klubtagnak és — egyelőre még — klubon kívülinek, következő számunkban megkezdjük egy általános edzésterv közlését.

A FUTAPEST Klub rovatát lapunkban Monspart Sarolta vezeti, és sok hasznos, jó tanáccsal látja el az érdeklődőket.

A klub vezetői természetesen igyekeznek minél több felnőttet, gyereket megnyerni a futásnak. A versenyeiken rendszeresen indulókat megjutalmazzák, az Express Ifjúsági és Utazási Iroda segítségével — olcsó, egy-két napos — utakat szerveznek a környező szocialista országokban megrendezésre kerülő tömegfutóversenyekre.

Lépjetek be minél többen a klubba, kipróbálhatjátok, fokozhatjátok teljesítőképességeteket, együtt futhattok kiváló sportolókkal, művészekkel. Vegyetek részt a közös klubfoglalkozásokon, készüljetek a Pajtás-futásra, valamenynyien nyerni fogtok — erőt és egészséget. Ennél szebb díj nehezen képzelhető el.

b. f.

A futás állandó kísérője a vidámság

A „Pajtás futás"-ra mindig, mindenhol készülhettek

Ők már, reméljük, így mondják: „Nem szégyen a futás, sőt, hasznos"

A rejtvények megfejtését postai levelezőlapon küldd be! Ha csak két rejtvényt tudsz megfejteni – és azok jók –, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson. Beküldési határidő: március 9. (Cím: Budapest, Jászai Mari tér 5. – 1397)

TÖPRENGŐ

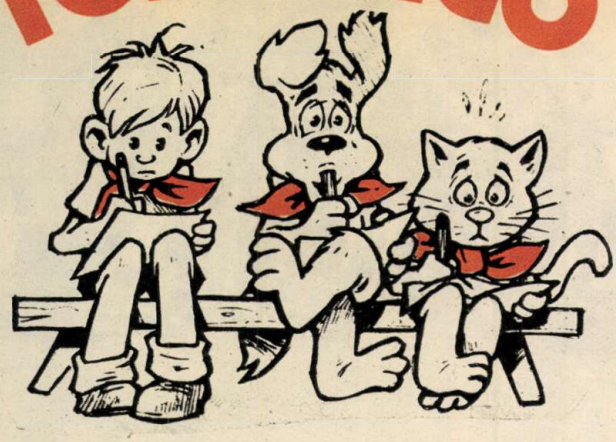

A 6. SZÁM MEGFEJTÉSEI

FÖLDRAJZ: Gomba, Kulcs, Táska, Üllő, Levél. A váza nem. – GYAKORLATI: 16 edény és evőeszköz keveredett össze. – TÖRTÉNELEM: x, 2, x, 2, 2, 1, 2, 2. – IRODALOM: ... jó könyvet olvasok. – MATEK: A legfelső karikától az óramutató szerint haladva: 7, 8, 9, 4, 3, 2, (1), 6. – ÉNEK-ZENE: A–4, B–1, C–3. D–2. – MIT ÁBRÁZOL?: 2-es.

H //.– – . –/– . – . /. . . // KIS //– . – . /. . . /– – – . /. . . /– – . . //
//– . – . /. . . /. . /– . – /– – – /. . . // TÖTTÖS
FELSŐ //. . . –/. –/– . . /. – – . –/. . . /– – . . //
//. . . . /. –/. – . . /. – – . –/. . . /– – . . / TELEK
KIS //–/– – –/. – . . /– –/. – – . –/– . – . /. . . //
//. – . . /– – –/. . . –/. – – . –/. . . /– – . . // HETÉNY
HERCEG //. . . /– – . . /. – – . –/– . /–/– – – //
//. . – . /. –/– – . . /. /– . –/. –/. . . BODA
MEZŐ //– . –/– – –/. . . –/. – – . –/– . – . /. . . // HÁZA

TÍZ KÖZSÉG – TÍZ SZAKMA. Igen, nagyon sok magyar község nevében szerepel valamilyen szakma. Nos, tízet választottunk ki közülük. A szakmákat a Morze-jelek „mögé" rejtettük. Így hát könnyen megismerheted mindegyiket.

		60
40		

BŰVÖS NÉGYZET. Az ábra üres négyzeteibe úgy írd be a 10, 20, 30, 50, 70, 80 és 90-es számjegyeket, hogy azok összege a vízszintes és a függőleges sorokban, valamint a két átlóban egyformán 150–150 legyen!

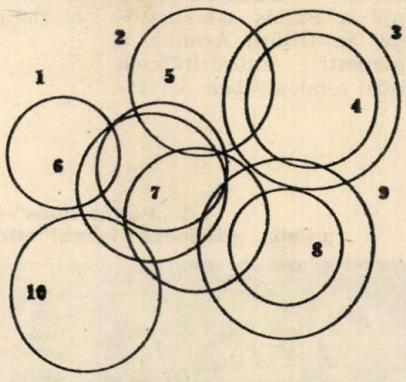

NEM KÖNNYŰ megmondani, hogy a tíz kör közül melyik kettőnek azonos nagyságú az átmérője. Te tudod?

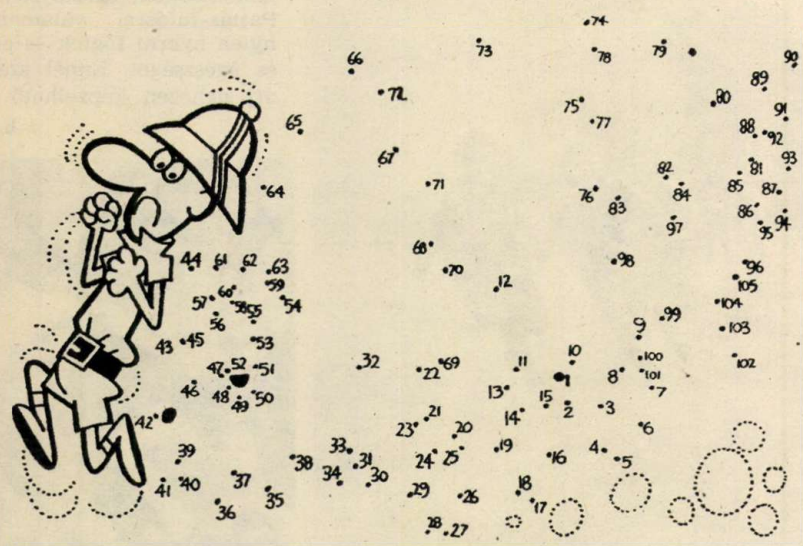

ŐSERDŐBEN: Ez a parafasisakos turista nagyon megijedt, gyorsan kapkodja a lábait. Ugyan, mitől fél? Kösd össze a pontokat, akkor majd megtudod!

VÁRI RÉKA GESZT

MI A FOGLALKOZÁSA? Megtudhatod, ha a névjegy betűit megfelelő sorrendbe rakod. Természetesen tegyél elé egy névelőt, mert az a betű is szerepel ezen a névjegyen.

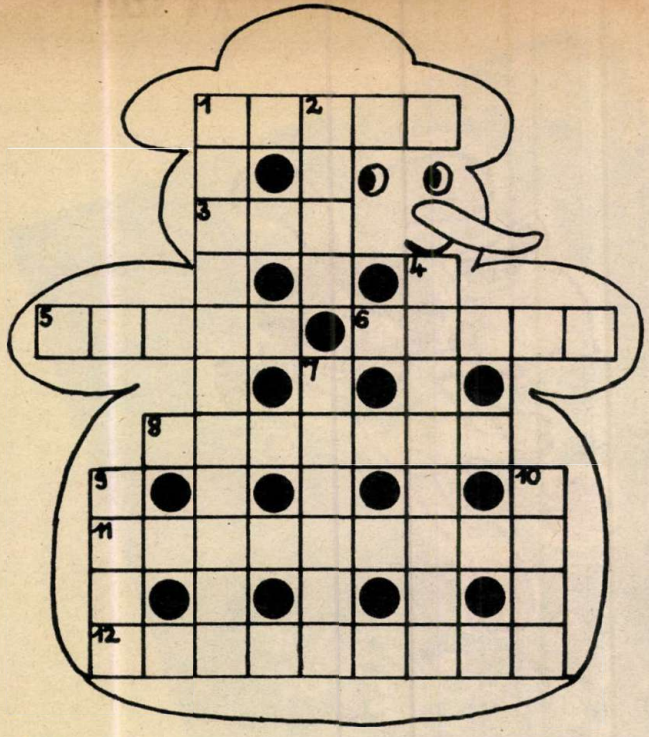

TÉL VÉGI vidám mondókát rejtettünk a függőleges 1. 2. sorokba.

VÍZSZINTES. 1. A törökverő hadvezér utóneve. 3. Nád betűi, keverve. 5. . . . úr kérem (Karinthy). 6. Én is, te is, ő is, ilyen polgárok vagyunk. 8. Földből feltörő víz, névelővel. 11. Botanikus kert. 12. Személyes névmás.

FÜGGŐLEGES. 1. A mondóka eleje. 2. A mondóka vége. 4. Lován gyorsan messzire megy. 7. Három szó: cipészszerszám; a pataknál is kisebb; betűt vet. 9. A víz és a szárazföld határa. 10. Ma már ritka női név.

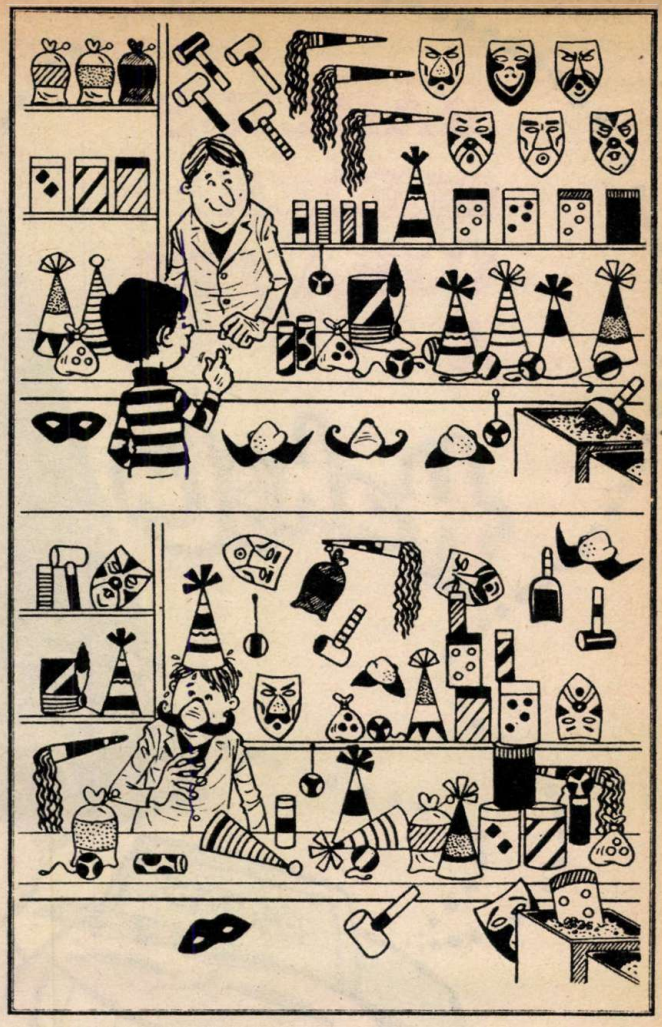

FARSANGI VÁSÁR: A csikos pulóveres fiú bement a bazárba, hogy vásároljon magának néhány kelléket a jelmezbálra. Vajon, mi mindent vett meg? Az alsó és a felső képet figyelmesen hasonlítsd össze!

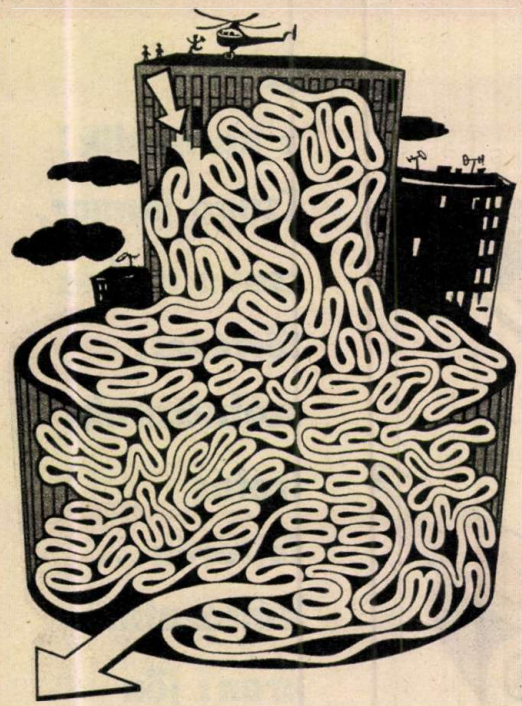

ITT A HELIKOPTER. Gyors hírrel érkezett meg a pilóta. A magas épület tetejéről vajon melyik úton tud leggyorsabban lejönni?

AGYTORNA. Ezt a tíz tárgyat harminc másodpercig nézheted. Utána takard le, és emlékezetből gyorsan sorold fel mindegyiket. Vajon, sikerül-e?

NYERTESEK

A 3. szám rejtvényeinek megfejtéséért Kajlás tarisznyát kapnak: Kőrösi Pál, Budapest X.,; Lengyel Ingrid, Budapest VII.,; Rézsó Mária, Budapest XV.,; Beri Katalin, Felsőtelekes; Bocskor Irén, Magosliget; Bori Ildikó, Szolnok; Buváry Andrea, Tata; Ecsédi András, Nyíregyháza; Fodor Julianna, Szigetszentmiklós; Gimesi Marianna, Pellérd; Jancsó Attila, Gyöngyös; Kovács Éva, Zalaegerszeg; Kovács István, Csanádpalota; Kőrösi Mariann, Hódmezővásárhely; Németh Katalin, Kaba; Patkós András, Mezőtúr; Patócs Sándor, Sarkad; Reinecker Gusztáv, Sopron; Vámosi Krisztina, Gyulakeszi; Vörös Szilvia, Szabadbattyán.

MÁRCIUS ELEJÉN ÚJRA ITT A

Hahota

Ez már a harmadik! Csupa humor, csupa mókás történet, szófacsarók, tréfás fejtörők... Változatlan áron: jön a HAHOTA!